

WILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXVIII, NO. 105.

SEŠTADIENIS, GEGUŽĖS (MAY) 3 DIENĄ, 1947 M.

KAINA TRYS CENTAI.

Vilnis Tapina Daugiausia
Zinių iš Tarybų Lietuvos.
Platinime Ją!

Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimejimą
Apsaugojimą!

Kasdieną—

Bijo Atsilikimo
W. Aldricho "Teorija"
Tai Dialektika
Kokia "Gudrybė"

Prof. S. A. Goldsmith bijo, kad Amerika gali pasilikti atominiame moksle. Jis sako, vokiečiai nesusėję atomine bombą pasigaminoti dėl šios priežasties:

Perdaug save kėlė, prastai į kitus žiūrėdami.
Valdžia perdaug diktavo mokslininkams.
Administracija buvo nekompetentiška.

Jis mano, kad ir pas mus tas pasireiškia.
Mūsų armijos raporte apie Arktiką reikiama būmės, kad Tarybų Sąjunga pralenkus Ameriką studijuojame Arktiko ir pasirošime ten. Girdi, apie pusę milijono TSRS žmonių gyvena Arktiko rate.

"Arktikas bus nauja Vidurinio jūros sritis kaip faktorius karui ir taikai", sako tas raportas.
To raporto autoriai turėtų paminti palarimą gen. Eisenhower, kuris sako, kad geriausias užtikrinimas Amerikai saugumo, tai gerti santykiai su kitomis šalimis.

Winthrop Aldrich, bankieris, sako, kad apsigynimas nuo bedarbės yra ne vien valdžios, bet visos mūsų visuomenės reikalas.
Visos mūsų draugijos ligos turėtų būti visuomenės reikalas, bet dauguma žmonių juk yra bebingai ką nors daryti. O turtais suėmę į savo rankas laikosi ar senos santarkos dažnai ir valdžią tam naudodami.

Žmogus kuris tik tik savo darbo įėjus negali kitiems darbu užtikrinti.
Esamoj santvarkoj Mr. Aldricho patarimai atrodo neįvykdomi, o vargiai jis sutiks keisti santvarkoj. Tas priešinga bankierių interesams.

Konservatyvus kolumnistas, su filozofiniais palinkimais, Howard V. O'Brien, sako, kad viskas gamtoje gema, auga, bujoja ir paskui miršta.
"Nuodugnus Amerikos industrijos studijavimas rodo, kad mes jau esame popietį savo iškilime".

Kitąp sakant, kapitalizmas jau nesiplėtoja, bet lėtai eina žemyn, nors dar mūsų šaly yra stiprus.
Dialektikiniai protaujanti aiškina, jog ne tas yra neįveikiamas kas šiandien yra dar galimas, bet jau nesiplėtoja, o tas, kas šiandien, kad ir silpnas, bet auga, plėtojasi.

Kas nesiplėtoja, tas eina žemyn, silpnėja, artinasi prie savo kelio galo.
Kas nors apšauks p. O'Brien dialektiku, o dialektinį protavimą priėmę skaitomi marksistais.

Daug žmonių ima darytis aplink ir ieskoti atsakymų: kaip tai gali būti, kad ir vėl kalbama apie depresijas, bedarbes? Kaip tai gali būti, kad dar nepasirašyta ir nesutarata taika, o jau tūli ragina eiti į naują karą?

Neįgali kapitalizmas negali be karo gyventi?
Markistai sako, kad karas kaip ir taika yra neatskiriama dalis kapitalizmo gyvenime,

Naujas Smugis Nuomų Kontrolei Atstovų Bute

Kabineto Sugriuvimas Grėšia Francuzijoje

Generalinis Streikas Italijoje Ryšyje Su Demonstrantų Užmušimais Sicilijoje

PARYŽIUS, geg. 2.—Premieras Ramadieras prašė parlamento jam pareikšti pasitikėjimą — arba jis rezignuosias viso kabineto vardu. Iš anksto sprendžiama, kad komunistai parlamente balsuos prieš pasitikėjimą arba susilaikys nuo balsavimo.

Komunistai pareiškė nesutinką su nepakankamai griežtomis priemonėmis prieš infliaciją ir kylančias kainas. Jie nurodo, kad kainos ant visų pragyvenimo reikmenų kyla, tuo tarpu, kai iš umijų reikalaujama nestoti už aukštesnes algas, kad nesukelti infliacijos. Tuo tarpu vidaus reikalų ministerija nešima griežtesnių žingsnių prieš juodąją rinką.

Komunistų pilnas išstojimas prieš dabartinės valdžios politiką ekonominėje dirvoje pasidarė aiškus, kai jie parėmė suvalstybtint "Renault" fabriky darbininkų streiką.

Vakar, per galinę Pirmosios Gegužės demonstraciją, unijstai nešiojo daug sloganų prieš valdžios neveiklumą ir lėpšūku kovoje prieš infliaciją ir juodąją rinką.

Politiniai demonstracija pasišlymė tuom, kad ji vyko ne darbininkiškuose senmiesčio kvartaluose, kaip praelyje, bet vidurmesčio bulvaruose ir didžiulėje Place de la Concorde aikštėje, prie pat parlamento rūmų.

ROMA, geg. 2.—Dviejų valandų generalinis streikas buvo šiandien pravaistas visoje Italijoje, protestuojant prieš 6 Pirmosios Gegužės demonstrantų užmušimų Sicilijoje. 6 demonstrantai buvo užmušti ir 15 sužeisti netoli Palermo. Kuomet grupė fašistų iš pasaly apšaudė kulkosvaizdais demonstraciją. Nors vieta tuojau buvo apsupta demonstrantų ir

WASHINGTONAS.— Iš visų karinių jmonių, kurios karo metu buvo pastatytos žmonių mokymais, 70 nuos. buvo parduota didžiostoms kompanijoms, kurios kontroliuoja Amerikos gamybos 66.5 nuos.

AFL Atstovas Puola Sovietus—Hamburgu Darbininkai Jį Nutydo "Internacionalu"

HAMBURGAS, Vokietija, geg. 1.—Pirmos Gegužės demonstracija, susidedanti iš 40,000 asmenų, čia įvyko vakar. Joje dalyvavo visos profsąjungos (unijos) ir kairios organizacijos, tarp jų socialdemokratai (Hamburgas yra britų zonoje—Red.). Demonstrantams kalbėjo ir

ypač popietėje jo gyvenime.
Jau visa eilė gudruolių surado kaip įtikinti Sovietų vadus, kad amerikieci santvarka yra pati geriausia. Jie sako, reikia įrodyti Stalinui ir Molotovui, kad marksininkai klaidingi. Įrodyti maiti reikia panaikinti bedarbes, krizius.

Bet kaip tas padaryti pelno sistemoj, jie palieka kitiems.
V. Andrusis.

Manilos Darbininkai Reikalauja kad JAV Jėgos Paliktų Šalį

MANILA, geg. 1.—25,000 filipiniečių unijstų įteikė valdžiai petijciją, kurioje reikalauja, kad visos likusios Amerikos karinės jėgos būtų ištrauktos ir kad specialės jankių privilegijos prekyboje būtų panaikintos.

Ši petijcija buvo priimta per Pirmosios Gegužės minėjimo demonstraciją, kurioje dalyvavo apie 50,000 žmonių

Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje....

TARYBŲ LIETUVA IŠKILMINGAI PAMINĖJO PIRMAJĄ GEGUŽĖS

VILNIUS, geg. 2.—Vakar jau iš pat ankstyvo ryto Tarybų Lietuvos sostinės darbo žmonių organizacijos, profsąjungos, jaunimas, mokykklos, sporto grupės su savo vėliavomis, orkestrais ir transparentais pradė iš visų miesto dalių plaukti į centrą Pirmosios Gegužės galiną demonstraciją.

Jaunos lietuvaitės fantiškuose drabužiuose margavo tarp demonstrantų ir išspalvintai kaspinai plėvėsavė šalia tarybinių vėliavų.
Darbo valstiečių delegacijos, dalis kurių į miestą atvyko dienomis anksčiau, matėsi tarp demonstrantų.

Pro tribunų, kurioje stovi Tarybų Lietuvos valdžios nariai, Komunistų Partijos vadovybė ir Tarybų Armijos lietuviškųjų daliųjų vadai, praėina simpatiškančią minia.
Štai eina Vilniaus Valstybinio Dramos teatro personalas, štai raišytojai, štai geležiniekėlių brigados, metalistai, komjaunimas, mokykklos, sportininkai, tarp jų krepšininkai, kurie laimėjo daug turnyrų su kitų valstybių respublikų komandomis.

Visi nešami parašai pabrėžia pasiryžimą praveisti ir perviršyti penkių metų planą, kurio tikslas yra atstatyti Lietuvą iš naujas Gigantiškas Teleskopas Nuspres Apie Gyvybę Marse

PASADENA, Cal., geg. 2.—Naujas didis teleskopas, sveriantis 20 tonų, čia yra pagabintas ir bus įrengtas ant Palomaro kalno kardilieriuose, kur observatorija jau pastatyta. Tuo teleskopu, sako astronomai, jie galės spręsti, ar ant Marso planetos randasi gyvybės.

Naujasis teleskopas bendrai vėsi iki šiol naudotieji, ir jis įgalins pamatyti du kartu toliau visatoje. Jo matomas tolimumas bus 1 bilionas "šviesos metų". (Šviesa keliauja 186,000 mylias per sekundą. "Šviesos metais" vadinamas ilgis, kurį šviesa nukeliaus per metus — šiaip sunkiai įsivaizduojamas skaičius.)

Britai ir Pasisako Už Balsą Žydams UN Palestinos Sesijoje

NEW YORKAS, geg. 2.—Po to, kaip Amerikos delegacija pakitė savo nusistatymą ir pasisakė už davinį žydams balso UN sesijoje apie Palestiną, britai pasakė ir pasisakė taip pat.
Iš pradžių ir jankiai ir britai stengėsi neprileisti arabų kraštų atstovams svarstyti Palestinos nepriklausomybės, o vien spręsti britų siūlymą siūsti "komisiją" Palestinon.

Nors arabų kraštų reikalavimas pilnos diskusijos 24 balsais prieš 15 buvo atmetas, bet pasirodė, kad diskusijos vis vien nebus išvengtos. Kelios žydų organizacijos reikalauja, kad joms būtų leista kalbėti Palestinos žydų vardu ir atsakyti arabams.

JAV ir britai dabar tą remia, bet dabar turės būti nuspręsta, kokia organizacija turi didesnę teisę kalbėti Palestinos žydų vardu.
NEW YORKAS.— Pradedant nuo 1939 metų pragyvenimo lygis Amerikoje yra pakilęs 53%.

Teisė Baigt Kontrolę Paliekama Miestams

Senatas Labiau Paastrina Anti-unijinius Istatymų Planus, Prima Dar "Pataisymų"

WASHINGTONAS geg. 2.—Atstovų butas 204 balsais prieš 182 priėmė nutarimą palikti nuomų (rendų) kontrolę bet palikti atskiriems miestams, miesteliams ir apskritims teisę savo ryšose kontrolių visai panaikinti. Šis atstovų buto nutarimas yra skaitomas skaudžiu smūgiu nuomų kontrolei, nes tai yra žingsnis į visišką jos panaikinimą.

Planas numato prailginti nuomų kontrolę iki gruodžio 30 (metų pabaigos) ir taigi suleisti prezidentui Trumanui teisę savo atsakomybėn ją dar prailginti iki 1948 metų kovo 31—jei jis tam randa reikalo.

Be to tą visą paverčia niekais davimas teisė kiekvienai vietovei pačiai "apsispręsti", ar jai reikalinga nuomų kontrolė. Kadangi finansiniai interesai atskirose vietovėse beveik visur nusvers svarstyklės, nuomotojai gali laukti nuomų kėlimo artimoje ateityje beveik visur.

Šalia to, priimtas planas įgalina namų savininkus pakelti nuomas ant 15 nuosmėjimų—jeigu pasirašomas dvejų metų nuomavimo kontraktas ir nuomininkas su tuom sutinka. Taipgi, po kontrole sulgyt tuo įstatymu nesiranda nauji namai, arba namai, kurie nebuvo nuomoti per paskutinį du metus.

N. A. M. Už Reakcininkų Pečių, Sako sen. Murray

WASHINGTONAS, geg. 3.—Senatorius Murray (demokratas iš Montanos) pasakė, kad už reakcininkų kongrese pečių stovi N. A. M.—Nationalis Fabrikantai Susivienijimas. Fabrikantai, pabrėžia Murray, ne vien inspiuoja reakcininkus, bet tiesioginiai gebasi įsiviešinti anti-darbininkiškiems įstatymams.

Murray sakė, kad ne anti-unijiniai įstatymais gali išvengti streikus, bet socializmas reformomis. Jis sakė:
"Darbininkai streikuoja dėl bedarbo baimės; ligos baimės; susieidimų baimės; dėl baimės vargingos natūjos. Ir taip, dėl baimės naujųjų anti-darbininkiškių įstatymų."

Nauji Ginklai Kariname I Geg. Parade Maskvoje

MASKVA, geg. 1.—6 valandais ėmė Pirmos Gegužės demonstracija čia praėiti pro Raudonąjį Aikštę, ir iš ty šėsių valandų kariniam paradiui ėmė apie valandą praėiti. Parade, kuri priėmė maršalas Budionis ir karo reikalų ministras Bulganinas, buvo matyti daug naujų ginklų rūšių, kaip didžių keturtornorių orlaivių, naujos rūšies automatinių patrankų ir t.t.

Po Pusė Miliono Demonstravimas Budapešte, Vienoje, 400,000 Tokyuje, Milionai Kitur

NEW YORKAS, geg. 2.—Paplidomi pranešimai iš visų pasaulio dalių rodo, kad Pirmosios Gegužės didingos demonstracijos nepalyginamai stipriai išjudino darbo žmones šiais metais, negu bet kada praėityje.

Šalia žinių apie milijones masės demonstrantų Prancūzijoje, Italijoje, Lenkijoje, Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje ir Vokietijoje, jau nekaltant apie Tarybų Sąjungą, papildomomis žiniomis kalba apie nelankant didžias mases ir kituose kraštuose.

VIEÑOJE, Austrijos sostinėje, pusė milijono darbininkų demonstravo. *Budapešte*, Vengrijos sostinėje, tiek pat. *Tokyje*, Japonijos sostinėje, 400,000 daryvojo galėdamosie demonstracijose. Kalbėdamas prie imperatorių rūmų susirinkusios demonstrantų miniai, Komunistų Partijos sekretorius Kiši Tokuda reikalavo reikštinio Joidos kabineto pašalinimo, žemės reformos ir darbininkų sąlygų pagerinimo.

Limoje, Peru (Pietų Amerikoje) sostinėje simpatiškančią minia šventė, didingos demonstracijos vyko ir kituose Pietų Amerikos kraštuose. *Berlyne*, neužirto lietušas, šimtas tūkstančių demonstravo.
MASKVA.—Amerikos ambasadorius Smith išskrido į Ameriką. Jis bus planavęs sustoti Berlyne.

MARKISTAI SAKO, KAD KARAS KAIP IR TAIKA YRA NEATSKIRIAMA DALIS KAPITALIZMO GYVENIME,

Antras puslapis.

"VILNIS"

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition in included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$4.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75, Canada \$8.00, six months \$4.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$8.00, six months \$1.75, outside of Chicago, one year \$2.50, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1920, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaip Gegužinė Apvaikščiota

Keliolika milijonų žmonių apvaikščiojo šiemet Gegužinė demonstruodami gatvėse, taipgi daugybė minėjo Gegužinę sveitainės. Tai bene buvo skaitlingiausiai apvaikščiota Gegužinė visoje šios darbininkų šventės istorijoje.

Pirmą sykį gan skaitlingai apvaikščiojo Gegužinę Japonijos darbininkai. Kinijos, Filipinų, taipgi Indo-Kinijos ir Indonezijos darbininkai iškilmingai ją apvaikščiojo.

Europos šalyse, kuriose fašizmas siautė per daugelį metų darbininkai dideliu entuziazmu demonstravo.

Skaitlingiausia demonstracija buvo Maskvoje, kur, sakoma, apie du milijonai žmonių demonstravo. Čionai mat ir valdžia prisidėjo. Šalies ginkluotosios jėgos dalyvavo. Demonstracijaėjo per Raudonąją Aikštę ištisą dieną.

Paryžiuje taipgi skaitlingai dalyvavo. Minios žmonių margavo ir Romos gatvėse.

"Tik" 75,000 Berlyne maršavo. Berlyne gegužės 1 smarkiai lijo. Chicago Tribune korespondentas, rašydamas apie Gegužinę demonstraciją ten patenkintas rašo, kad "tik 75,000 maršavo pirmėrk".

Tik 75,000 žmonių. Ar tai mažai, ypatingai prastame ore?

Hamburge, Britanijos zonoj, taipgi buvo didelė demonstracija. Kada vienas Amerikos Darbo Federacijos "atstovas" pradėjo atakuoti Tarybų Sąjungą, demonstrantai paskandino jo balsą griausmingai užtraukdami Internacionala. Jis nuraudęs kaip vežys turėjo užsidaryti burną.

Net ir Tel Aviv, Palestinoj, sakoma, daugiau 5,000 demonstravo gatvėse.

Turbūt nebuvo sviete tokiu kampeliu kur šiemet nebuvo minėta Gegužinė šventė. O tai parodo, kad kova už laisvę, už tautų nepriklausomybę, taipgi kova už darbo žmonių geresnę būklę įsisiūbavo visame sviete, pasiekė ir tolimiausius svieto kampelius.

Idomus Bevino Raportas

Ernest Bevin, Britanijos užsienio reikalų ministras, sakoma, raportavo ministrų kabinetui, jog sutartis su Tarybų Sąjunga galima ir būtis nesunkiai susitar-ta.

Bevinas taipgi sakė, kad Tarybų Sąjunga turės kviesti perteklių ir duos Britanijai.

Bevinas sakė, jog laikraščiai netiksliai ir klaidingai apibūdino jo su premieru Stalinu pasitarimą. Tas pasitarimas rodo, kad Britanija ir TSRS pagerins santykius ir prailgins sutartį, o laikraščiuose daryta kaip tik priešingos išvados.

Bevinas smerkė tuos laikraščius, kurie rašė, kad premieras Stalinas nėra pilnai painformuotas apie Ameriką ir Britaniją. Jis sakė, tai melagingi skelbimai.

Bevino raportas, taigi, skirtingas negu mūsų Valstybės Sekretoriaus George Marshall. Atrodo, kad britų užsienio politika bus keičiama. Tarp pačių Darbo Partijos narių parlamente vis daugiau ky-la reikalavimų seną politiką atmeti, ar Beviną prasa lininti iš užsienio ministro vietos.

Net ir konservatyvus laikraštis "Economist", nepatenkintas Maskvos konferencija, rašė, kad Britanijai teks ieškoti kitų kelių taikiai ir savo saugumui. Išva-

da darosi tokia, kad Britanija turės ieškoti būdų susikalbėjimo su Tarybų Sąjunga, nepaisant kaip Amerika į tai reaguos.

Matomai Britanijos žmonių spaudimas ima paveikti ir Beviną ir Attlee.

Stebint Britanijos žmonių atsinešimą, didžiuliausių unių reikalavimus keisti Bevino politiką, darosi stipri išvada, kad jokia britų valdžia negalėtų įtraukti Britaniją karan prieš Tarybų Sąjungą.

Amerikos reakcininkai, kurie ginklais žvangina, kurie atominė bomba bando bauginti, turėtų žinoti, kad net ir Britanijos jie naujam karui negaus, o ką kalbėti apie Francūziją ir kitas šalis.

Ramadieras Nerimsta

Atrodo, kad premieras Ramadier priev savo valdžią prie galo. Jisai jau senai nerimsta. Jam norisi sudaryti ministeriją be komunistų. Daugelis gudresnių žmonių už jį mano, kad dabar Francūzijoje jokia valdžia negalėtų pasilaikyti be komunistų palaikimo. Socialistų Partijos kongresas, jausdamas tai, taipgi nutarė nedalyvauti koalicinėje valdžioje, kurioje nebus komunistų.

Ramadier betgi spiriasi. Komunistų ministras išstojo prieš jo politiką reikale Renault automobilii darbininkų streiko, kurį Ramadier nori sulaužyti, jis reikalaušias parlamento balsuoti pasitiekėjimą ar ne pasitiekėjimą. Jei jis gaus daugumos pasitiekimą, sako, bandysias sudaryti ministeriją be komunistų.

Komunistai yra skaitlingiausia partija Francūzijos parlamente. Su komunistais eina Francūzijos Darbo Konfederacija, kurios nariai labai nepasitenkinę žėmom algom ir darbo sąlygomis, bet jie kenčia, kad nepakenkti koalicinei valdžiai. Jei komunistai išeity iš koalicijos, Ramadieras su savo nauja valdžia toli nevažiuotų.

Francūzijos kolonijos taipgi subruzd reikalauti nepriklausomybės. Komunistams esant valdžiai opozitejoj vargiai ta valdžia galėtų kiek ilgiau kelti savaičių laikytis. Bet Ramadieras to negali matyti. Atrodo, kad jam teks persitinkinti.

Automobilii darbininkai reikalauja tik 8 centų valandai pakėlimo, bet socialistas premieras ir tam priešingas, dėlto komunistai išėjo iš ministrų posėdžio.

Ramadier bandė ir laikraščių darbininkų streiką nuslopinti. Socialistu vardas jam matyti reikalingas tik pagelbėti jo karjerai, o ta idėja jam svetima.

Svarbus Reikalas

Geros informacijos, teisingas svarbiųjų įvykių aiškinimas visuomet yra svarbus, bet dar svarbesnis tokiomis momentais kaip dabar, kuomet ir vidujinė ir tarptautinė situacija yra tokia ypatinga, taip rimta.

"Vilnius" Bendrovės suvažiavimas, gegužės 11, dėlto bus svarbesnis už daugelį pirmesnių suvažiavimų.

Suvažiavimas jau visai arti, už savaitės. Prie jo reikia stropiau ruoštis. Dienraštis nori iš savo skaitytojų ir Bendrovės dalininkų:

Skaitlingo dalininkų dalyvavimo. Visi turinti sėrus Chicagoj ir apylinkė turį laikyti sau pareiga dalyvauti.

Sįsti suvažiavimui sveikinimus ir paraturimus kas kokius turi. Patarimai ypatingai svarbū dėl turinio, kas kam patinka ir kas nepatinka.

"Vilnis" yra liaudies dienraštis. Jis klausia liaudies balso. Jis reikalaušias visos pažangiosios lietuvių visuomenės moralinės ir medižiagnės paramos.

Visų geriausias pasveikinimas bus gamimu naujo skaitytojo.

Tai yra ne vien dienraščiui naudinga, bet ir mūsų pažangai. Tai yra plėtimas Amerikos lietuvių apšvietos. O apšvietos, kultūros ir darbo žmonių sąmonės kėlimas yra pareiga kiekvieno apšvietusio žmogaus, kiekvieno sąmoningo darbininko.

APŽVALGA

WALLACE ROLĖ DIDEJA.

Kolumnistas Edwin Lahey, po spaudos konferencijos Washingtone, rašo, kad Henry Wallace yra daug gudresnis, negu Lahey kada nors manė. Jisai yra nevien idealistas, bet abelnai išminingas žmogus.

Lahey sako, kad Wallace priešai Washingtonė, siūlydami įvairius būdus jam burną uždaryti, daugiau svarbos pridavė jo kalboms. Ir dabar nė jam burna galima uždaryti, nė ignoruoti jis.

Buvęs vice-prezidentas planuoja pasakyti 13 prakalbų svarbiuose šalies centruose. Pradėdą jis su radijo kalba.

Chicagoj kalbės gegužės 14.

Los Angeles neleidimas jam kalbėti Hollywood Bowle' tiki daugiau žmones sukė ir sudjodimo jo kalba. Mitingas jam rengiamas Gilmore Stadiume.

Is Čilės praneša: "Intelektuali Sąjunga pasiūstė buvusiam Jungtinių Valstijų vice-prezidentui kabėli, kuriame kviečia jį kalbų maršrutui Pietų Amerikon, ypač Čilėn."

Wallace kalbomis už taiką, jo kritikon Trumano užsienio politikos, susidomėo ne vien Jungtinių Valstijų žmonės, bet ir kitų šalių žmonės.

Trumanas, sako, bandąs ignoruoti Wallace. Kurie sitūle įvairius bilus uždarymui jam burnos, irgi nutilo, nes tokis žygys būtų žodžio laisvės uždraudimas ir tam priešintys didelė dauguma Amerikos žmonių.

Wallace rolės žygaliai padidėjo, pasidarė svarbesnė. Jisai gerokai sumenkins Trumano "naują doktriną". Jo kalbos žymiai sustiprins balsus prieš naują karą, už taiką ir tarptautinį kooperavimą.

"PLĖSIMO ĮSTATYMAS."

Dov Gruner, kurį britai pakorė Palestinoj, buvo karo veteranas, kariavęs prieš fašizmą, tarnavęs Britanijos armijoje.

Kitas jaunas vaikinąs, kuris pasmerktas miriopi, nusižudė, nelaukdamas pakorimo, taipju neseniai dėvėjo Britanijos armijos uniformą.

Jie kariavo už laisvę ir manė laimėjo, bet greit apsižiūrėjo, kad žydams laisvė nelaimėta. Jie tęsė kovą ir žuvo, bet jau ne nuo nacių ginklo—juos nužudė Britanijos socialistinė valdžia.

E. Lekin tu klausimu rašo Chicago Daily News:

"Ar Gruneris ir jo draugai teisingi? Istorija pasakys—bet vienas dalykas aiškus: įstatymas, kuris juos užnušė, nėra nei mandato įstatymas, negi tai Keturių Laisvių įstatymas; tai yra plėšimo įstatymas, naudojamas Britanijos imperialistų... Cyprus koncentracijos kempijų įstatymas. Prieš tokias įstatymas kovotojai gulėd galvas nu seniausiu laikų."

Keista ir net biauuru, kad Britanijos socialistinė valdžia paveldėjo iš nacių žydams koncentracijos kempes.

Naudai britų aliejaus interesus, naudai pelnagrobių, britų socialistai tesia imperialisting plėšimo politiką ir brutaliai persekioja Palestinos žmones, kurie nori nusikratyti britų valdžios savo žemėj.

NE VISIEMS DEMOKRATIJA.

Mrs. Eleanor Roosevelt, padarius peržvalgą lietuvių knygoje, kuriose rūščiai piešiamas beturčių gyvenimas, sako:

"Ir nenoroms tenka pagalvoti ar nereiktų pagrąntinti šios šalies demokratija, skaitoma pirmajausi pasauly, kokios pasekmės ant taip daugel žmonių."

Pietinės valstijose taipgi žmonių yra skurdė ir neturi pilnų teisiu.

Ir šiaurinėse valstijose daugely vietų tik dvi politinės partijos—demokratai ir republikonai turi pilnas teises, kitos partijos negali patatyti kandidatu, nes sudaryta daugybė klitčių, įvairūs draudimai.

Aną dieną Illinois valstijos vienas legislatūros komitetas oficialiai nutarė, 5 balsais prieš keturis, kad komunistams neduoti balso ir savo teisų apgynti.

Prieš darbo unijas praves-ta biliai daugely valstijų.

Ne veltui Ilija Erenburas, TSRS rašytojas, kalbėdamas apie Trumano planą Graikijoje, sakė, kad pretenzijos, kad Graikijos valdžios gelbėjimas demokratijos gelbėjimas yra veidmainy.

Pačioje Amerikoje nėra tokios demokratijos, apie kurią daug kalbama, kuri kitiems persama ir kurios iš kitų reikalaujama.

Tikrai, būtina reikia mūsų demokratijos veikimas pagrąntinti.

Labai lengva kitiems kalbėti apie visuošting balsavimą, apie kiekvienos grupės ir pavienių teises, kuomet namie visa tai neįgiama, ir daugely vietų paneigta.

Mūsų Kongreso dauguma dabar daugiausia rūpinasi pravedimu bilii darbo unijų suvaržymui, mūsų "demokratijos gelbėtojai" daugiau rūpinasi kaip greičiau naikinti demokratiją, uždarant burnas komunistams ir kitoms mažumoms.

AUKOS "VILNIES" SUVAŽIAVIMUI

Per LLD 188 kp. A. Varanckeinė ir P. Gustaitis, Detroit, Mich.: P. Gustaitis \$3.50 D. ir A. Revetskai 2.00 J. M. Zigmant 2.00 Po \$1:

G. Steponkevičius, P. Biržinis, A. Brazevičius, A. Kvietinskas, J. Jaračkas, B. Aliebis, M. Bivainis, K. Belūnas, A. Lukošūnas, A. Kuprevičius, B. Varanckas, J. Latoza, A. Putrius, O. Putrius, J. Kairaitis, R. Skarupskas, V. Kalinauskas. Smulkiais 50c. Viso \$25. V. A. Kairys, Pitcairn, Pa., \$4.25. Per M. Ginaitiene, Detroit, Mich. (vardai tilpo Detroito Skyriuje), \$15. J. Venckus, Chicago, Ill., nusipirko sėrą. C. Mitchell.

Chicago, Ill. \$1.00 Per G. Gatch, Chicago Heights, Ill.: W. Gelumbicki \$5.00 Albuskis 5.00 B. Gatch 5.00 Viso \$15.00

S. Tetirvinietis, Tacoma, Wash. \$10.00 M. Gribas, Aberdeen, Wash. 1.35 M. Tanauskas, Raymond, Wash. 2.00 J. Gamul, Chicago, Ill. 1.00 LDS 142 kp., Pittsburgh, Pa. 10.00 Beržanskas, Milwaukee, Wis. 4.00 Markevičius, S. Milwaukee, Wis. 1.00 2-24c) Indomus Pietų Amerikos lietuvių leidinys.

Mus Pasiekė iš Buenos Aires Miesto Įdomi Knyga

"Pirmoje Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Leidinys."

Kaip žinia, 1946 m. rugpjūčio 24, 25, 26 ir 27 dd. Montevidejuje įvyko pirmas Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, kuriame dalyvavo trijų valstybių—Urugvajaus, Argentinos ir Brazilijos—demokratinių lietuvių atstovai. Tai buvo įdomus pietinių respublikų padangėje įvykis. Jiegiu seniau pietiečiai tik svajavo apie tokį žygį,—svajavo per metų eilę,—tai 1946 metais jie tai įvykdė gyvenimam! Ir įvykdė dideliu pasisekimu, kuris stebino pačius šaukėjus.

Suaukti tokį kongresą—iš trijų valstybių—nera lengvas darbas. Turime atsiminti, jog tarp tų valstybių susisiekti nėra tas pats, kas, sakysime, galima padaryti tarp Jungtinių Valstijų ir Kanados. Buvo didelių skerspainsių tiek iš ekonomio, tiek iš politinio atžvilgių. Sakysime, iš plačiosios Brazilijos atstovai buvo rinkti pusiau slaptai ir turėjo atlikti kelionę į Montevideujį nelengvais keliais. Bet prie gerų norų ir didelių pastangų viskas buvo galima.

Sis kongresas atnešė Pietų Amerikos lietuviams mil-

žiniškos naudos. Jis supažindino, suartino visų trijų kraštų lietuvių iš jų nustatė „ems programą darbu; jis išjūdino, pagyvino visą veikią tiek Montevidejuje, tiek Buenos Aires, tiek Sao Pauloje.

Siamė leidinyj, šitoj virš 200 puslapių knygoje telpa visų kongreso darbai: kalbos, sveikinimai, protokolai, rezoliucijos—nutarimai. Knyga gausiai iliustruota. Daug pastangų dėta, kad leidinys būtų patrauklus, turinšas ir vertingas laikytis knygyne kaip svarbus istorinis dokumentas ir, žinoma, pietiečiams šių dienų veiklos programa.

Draugai žadėjo prisijusti šios knygos mums didesni skaičiai, kad, norj susipažinti su ju, pietiečių, žygalis, galėtų tai padaryti. Kai jos bus gauta daugiau, pranešime. Man rodosi, kiekvienas Amerikos lietuvių veikėjas bei veikėja turėtų įsigyti "Pirmoje Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Leidinį." Kaina nėra nustatyta, bet galima būtų taip padaryti: pasiminti knyga ir už ją paaukoti kelis desėtkus centų arba dolerį Pietų Amerikos lietuvių spaudai palaikyti—"Vienybėi" ir "Darbu!"

R. Mizara.

Newburyport, Mass., hįznieriai pasigarsino per visą šalį: jie huonorariai numazino kainas 10% ant visko. Apyvarta padidėjo arti dvigubai ir jiems vistiek pelno atliko. Visa bėda, kad šių smulkųjų biznierių pavzdžiu neseka didžiosios ryklės, kurios ir biznieriūs lygiai smaugia. (Federated Pictures)

Mokslas Menas Literatūra

Mūsų Meno Veikla

LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRO ĮKŪRIMUI DEDAMI PAMATAI

STEBĖTOJAS.

Kokioje padėtyje randasi lietuviškasis teatras Amerikoje? Ant kiek pažangia-lietuviškoji scenos veikla dar tebėra žymiausių mūsų meninio gyvenimo faktorių? Ir ar ji tebėra žymiausia? Į kur einame?

Viena nuomonė yra plačiai keliami, kad lietuviškasis teatras Amerikoje savo žydėjimo metus senai atgavęs, kad tas metais buvo tie pirmieji po-imigracijos laikai, kada uoli publika gaudė kiekvieną scenos veikaliuką, kuomet veikalai iš autorių plunksnų ir spaus-tuvių ratų nesustojama srove plaukė, kuomet dramos rateliai visur dygo.

To, sako tos nuomonės reiškiėjai, dabar tik liekanos liko.

Bet tiems pesimistams at-sako kita nuomonė—nuo-monė, kad nuo to pirmo spon-taniško laikotarpio mes iš-ėjome su patyrimu, atrinkę grūdus nuo pelų, kad mūsų sceninė veikla yra išobū-lėjusi, išaugusi kokybės at-žvilgiu, susipažinusi su val-dinimo technika, kitais žo-džiais: prisirtinusi prie to, ką galima vadinti teatru.

Nuomėnės Nepriešingos.
Abiejose nuomonėse yra pagrindinės tiesos. Bet ku-met pirmoji vieną faktorių padaro lemiamą, nekrepdama dėmesio į kitus, antroji elgiausi visai panašiai, tik ki-tą faktorių pasirinkdama.

Yra tiesa, kad tų entuzias-tiškų laikų, kuomet lietuvi-škoji scena Amerikoje vaidi-no tokį svarbų vaidmenį, mes negrąžinsime. Negrą-žinsime dėl paprastos prie-žasties, kad skirtingose są-lygose jokie sintetiniai žingsniai pagrindiniai padė-ties nekeičia.

Bet taipgi tiesa, kad mū-sų dabartinis sceninis veiki-mas, nors savo mastu ne toks triukšmingas ir išsipla-tinęs, yra labiau apsitrynęs, sumodernėjęs, meniškai pa-augęs. Publikos skonis yra labiau išsilavinęs.

Bet tuo pačiu reikvia pa-žymėti, kad keliais atžvilgiais mūsų teatrinė veikla yra nu-ėjusi tam tikroms vėžmėms, kurios jai nepergeriausios.

Tos pagrindinės tiesos mums visiems gerai ži-nomos.

“Sporadiškai” Auginti.

Išskiriant vieną kitą iš-imtį (kaip New Yorko-Brooklyno dramų grupę) mūsų teatrinė veikla yra sporadiška, tai yra, nepa-stovi, išdygstanti ir išnyks-tanti. Tas išplaukia iš fak-to, kad beveik visur mūsų dramatinis veikimas yra vien prikergtas prie grupių, kurios savo pirmuoju tikslu turi kitas meno šakas. Ir tos meno šakos (pavyzdžiui, muzika, dainavimas) yra pa-

kankamai plačios savaime, reikalaujančios daug pa-stangų. Aišku, dramai lieka tik vieta “įsisprauti,” už-pildyti plyšius.”

Pagaliam, kitos grupės, kurios ir prie kitų meno ša-kų nepriklauso, dažnai daro “eksperimentus” su kokio veikalo sulošimu.

Rezultatai yra visokie. Tose įvairiose grupėse, kaip meniškos, taip nemeniškos, yra nemažai asmenų, kurie turi stiprų palinkimą į teatrą, kurie savaime yra gera medžiaga rimtam dra-matiniam veikimui.

Pastovi, Didį Grupę.

Cia spraga, kuri savaime prašosi užpildoma. Ir atsakymas tam yra tik vienas: pastovios grupės sudarymas—grupės, kur nevien suvai-dintų veikala ir pranyktų iki kitas vaidinamas, ir ne grū-pė, kuri būtų parenkama iš vieno ar kito choro, bet grū-pė, kuri lavintsi dramos srityje visuo, kuri pri-taurotų visas geresnes jė-gas.

Tokia grupė savaime, jei ji susidaro pakankamai sti-priais pamatais, virsta tea-tru—ne “teatru,” kaip daugelis supranta kaip vietos, kur vaidinama, bet teatru, po kurio vardu mes supranta-mo kolektyvų žmonių, kurie savo pirmu uždaviniu stato vaidinimą, kaip chorai dainavimą, sportininkai sportą ir t. t.

Ryškiai su Pažangiu Menu.

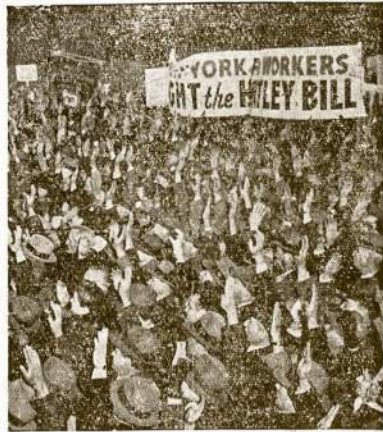
Per paskutinius kelius me-tus mūsų grupių scenoje perstatomi veikalai buvo vyriausiai dviejų rūšių: vieni, kuriuose akcentuojamas lietuviškumas, sena gimtine Lietuva (ar tėvų gimtinė), ir antri, kurioje akcentuo-jamas “Amerikonizmas.” Mes tiksliai padėjome žo-dį “Amerikonizmas” į kabutes, nes manome, kad tas žodis kai kurių suprantamas vi-sai klaidingoje prasmėje.

Paimkime pavyzdžiu veika-lą “Rio Rita,” kurį suvai-dino vienas didesniųjų mūsų chora. Kias kurie prie to pri-sidėjo buvo manymo, kad jie tuomi pasiekė “amerikonizo-mo viršūnę,” kadangi tema buvo amerikoniška, techni-ka tobula ir, tarp kito, pa-reikalauja didelių išlaidų.

Mes manome, kad tenden-cija prie veikalų su ameri-koniškomis temomis yra sveikintina. Bet tuo pačiu laiku reikia pabrėžti, kad pigus lengvumas, pajaciškas “humoras” su tikru ameri-konizmu nieko bendro ne-turi.

Humoras—taip! Šimtą kartų taip! Humoras svei-kas, lengvas ar sarkastinis, būtinais reikalingas.

Chicagoje, kaip ir kituose didmiesčiuose, yra visa eilė

35.000 newyorkiečių susirinkę Madison Square Parke demonstruoja prieš siūlomus Kongrese praveisti anti-darbininkiškus bilius. Panašios demonstracijos įvyko visuose didesniuose Amerikos industriniuose centruose. (Federated Pictures)

NAUJOS FILMOS

“Kelias Atgal”—Filma Apie Tarybinę Latviją

“Kelias Atgal” (The Road Back) yra bene pirmoji tarybinė filma, kurios turiniu paimti atsitikimai vienoje amerikoniškų dramatinių grupių, veikiančių su pažangiomis organizacijomis ar arti jų. Yra daugybė tinkamų satyrų, komedijų ir ki-tokių trumpų lengvai perstatomų veikalukų, paremtų ant kasdieninio gyvenimo, jau nekalbant apie rimtas dramas.

Bet mūsų grupės, deja, yra beveik hermetiška at-skiirtos nuo amerikietiško pažangaus meno veikimo, kur mes galėtume rasti ti-ker amerikonizmo.

Jaunimo Galimybės.

Imant tą visą domėn, grupių prie teatro artimų žmo-nių, aktorių, režisierių ir šiaip meno veiklų nutarę Chicagoje steigti pastovų Lietuvos Liaudies Teatrą (People's Theatre—numa-tomas oficialiu vardu).

Steigėjai planuoja pri-tauroti lygiai kaip senąjį ir jaunąjį kartą, kuri pagai-dauja vaidinti kalboje, ku-riose ji kultūriniai jaučiasi laisviausia—anglų. Tas ne-reiškia, kad du griežtai at-sikiir skyriniai egzistuos: ini-ciatorių planas yra turėti pastovų teatrą, kuris vaidin-tų veikalus abiejose kalbose ir kiekvienas narys galės imti rolę bet kokios kalbos veikalė, jei tinkamas ar tin-kama.

Planai nubrėžti pastoviam lavinimuisi, paskaitoms, prelekcijoms ir tt.

Keli steigiami pasitarimai ir susirinkimai tarp grupių jau įvyko. Platus steigiamas susirinkimas, įvykstantis gegužės 15-tą Lietuvos Au-ditorijoje, kuriame laukia-ma visų suinteresuotų meno veiklų, oficialiai padės pa-matus Chicagoje Lietuvos Liaudies Teatrui.

naujų tarybinių respublikų—šiuo atsitikimu—Latvijos.

“Kelias Atgal” mums ro-do Latviją po nacine okupa-cija, jos liaudies kovas prieš vokiškusius okupantus, partizanų veikla, tuos savus išdavikus, be kurių, deja, jo-kia okupuota šalis neapsi-ėjo—didesniu ar mažesniu mastu.

Filma gaminta Leningra-de ir Rygoje ir ji yra rusų kalboje. Mes nežinome, ar “Kelio Atgal” buvo padary-tos divi laidos, viena latviš-ka, viena rusiška, kaip tai planuojama su Lietuvos “Maryte.” (“Marytė” Lietu-voje pradadama gaminti fil-ma, bus padaryta lietuviško-je laidoje, rodytumi Lietuvo-je, o kita laida bus padary-ta rusų kalboje, kad ji būtų suprantama kitose Sąjungos respublikose.)

Jei gėlėkiai būtų visuo-mėnės rankose, būtų kitaip.

Daugiausia dabar žmonių miršta nuo širdies ligos, vė-žio, plaučių uždegimo ir džiūvos.

Medikai sako, kad daug prie ligų prisideda nešvarus miestų vanduo. Kai kur miesto srutos eina į ežerus, iš kurių imamas gėrimui vanduo.

Tuo atžvilgiu Chicago lai-mingėn—visos miesto srutos išnešamos į laukus. Upės atsuktos atgal nuo ežerų, tai ir jos srutų neišneša ežeran.

Ne visi Michigan paežerio miestai tačiau tą turi.

Katalikų bažnyčia ieškanti apie 40,000 vyrų, kurie no-rima kunigais išmokinti. Jauni katalikai matyti ne-norai būti kunigais. “Dievui tarnavimas” vis mažiau žmonių žavi.

Apie 12% Jungtinių Tau-tų delegatų buvę areštuoti “už sukilimus” ar kovą prieš nacizmą.

1946 metais daugiausia gydytojų mirė nuo širdies ligos, taip ir abelnai žmonių. Ir daktarus ta liga labiau-sia skina.

Londone dar yra busų ir gatevarkų konduktorių 4,000 moterų. Laikė karu bu-vo 10,000.

Pernai 900,000 Amerikos mokytojų išėjo į kitas pro-

ĮVAIRENYBĖS

Twentieth Century Fund daviniai rodo, kad laike ka-ro bažnyčia gerokai nupuolė. Duoklės ir kitos rinklia-vos gerokai sumažėjo.

Iš kiekvieno \$100 abelnų išlaidų, bažnyčiom eina tik \$1.50.

Bažnyčioms žmonės ma-žiau išleidžia kaip rūkymui ir gėrimui.

Parapijonų skaičius irgi žymiai nupuolęs.

Vidutinis apmokinimas pirmojo pasaulio karo ame-rikiečių karių buvo 7 metų mokyklos. Pastarojo karo jau pakilo iki 10 metų.

Abelnai apšvieta žymiai padidėjus.

Apšvieta padidėjo, orga-nizuota bažnyčia sumažėjo ir nariais ir įėjomis.

Amerikos Medikālės Są-jungos Žurnalas aiškina, kad anglim kūrinamų gar-vežių dūmai ir dujos labai kenkia didelių miestų žmo-nių sveikatai.

Chicagoji tai yra didžiau-sias žmonių sveikatai pavo-jus.

Geleželių kompanijos su-krovė tiek turtų, daro tokius didelius pelnus, jog galėtų visus gelžkelius elektrizuoti, bet iki jos padaro pelno su-senais atgvenusias savo dienas garvežiais, jos nepa-solei pinigų naujų įsigi-jimui.

Jei gelžkeliai būtų visuo-mėnės rankose, būtų kitaip.

Daugiausia dabar žmonių miršta nuo širdies ligos, vė-žio, plaučių uždegimo ir džiūvos.

Medikai sako, kad daug prie ligų prisideda nešvarus miestų vanduo. Kai kur miesto srutos eina į ežerus, iš kurių imamas gėrimui vanduo.

Tuo atžvilgiu Chicago lai-mingėn—visos miesto srutos išnešamos į laukus. Upės atsuktos atgal nuo ežerų, tai ir jos srutų neišneša ežeran.

Ne visi Michigan paežerio miestai tačiau tą turi.

Katalikų bažnyčia ieškanti apie 40,000 vyrų, kurie no-rima kunigais išmokinti. Jauni katalikai matyti ne-norai būti kunigais. “Dievui tarnavimas” vis mažiau žmonių žavi.

Apie 12% Jungtinių Tau-tų delegatų buvę areštuoti “už sukilimus” ar kovą prieš nacizmą.

1946 metais daugiausia gydytojų mirė nuo širdies ligos, taip ir abelnai žmonių. Ir daktarus ta liga labiau-sia skina.

Londone dar yra busų ir gatevarkų konduktorių 4,000 moterų. Laikė karu bu-vo 10,000.

Pernai 900,000 Amerikos mokytojų išėjo į kitas pro-

fesijas.

1939 metais—350,000 metų mokytojaviams.

Permažai mokama už taip svarbų darbą mokytojams.

Amerikos valgyklų viduti-nis pasilaikymas yra 8 me-tai. Yra tokių, kurios laikosi labai ilgai, bet daugelis at-sidarę greit vėl užsidaro, tas sudaro abelną “amžių” 8 metus.

Atominės bombos bandy-mai rodo, kad deimantai ne-sunaikinami ir atomo spro-gimais. Tas išbandyta ant Bikini salos ir išbandymai pavesti American Museum of Natural History.

Vidutinis dydis Amerikos farmos yra 200 akrų žemės. 1920 metais buvo vidutinis dydis 150 akrų.

Labai daug neturtingų fermerių tačiau skaito far-mą 80 akrų žemės.

Komercijos Departamentas Washingtono ragina buvu-sius karais užsidėti dažų (paint'o) krautuves. Veik-visi Amerikos namai reika-lingai naujo utepojimo, nes laike karu teplojimas pra-leistas ir buvo veiki negali-mas. Dabar turėtų būti ne-mažas biznis iš dažų.

1946 metais už tabako par-davimą valdžia takų su-rinko \$1,217,812,000.

Viso bažnyčioms žmonės sumokėjo tik biskų daugiau biliono.

Rūkymas taigi yra daug populiariškesnis už maldas.

Jau 11 valstybių transliuo-ja savo radijo programas Tarybų Sąjungos rusų kal-ba, bet į TSRS žmones tas nė kiek nepaveikė.

—A-n-s.

Žurnalas, Kuris Vardu Simbolizuoja Laiko Ir Epochos Pažangą: 1947

Keli mėnesiai atgal tarp šimtų Amerikos įvairiaspal-vių žurnalukų, tarp “Tikrų Išpažinčių” ir “Meilės Apy-sakų,” tarp cukrinio “Coro-net,” ir pipirinio “See,” pasiro-dė naujas, paviršutiniškai neskirtingas.

Tik jo uždavinimas jį da-linai išskyrė iš kitų,—var-das trumpas, lakoniškas: “47.”

Kaipo tuo šis mažo mas-to iliustruotas žurnalas sa-ko: “Mūsų vardas, besikei-čiantis kiekvienais metais, mums primena, kad pažan-ga turi jėgą, kuri stipresnė negu mes visi...” Mat tas žurnalas, kuris vadinasi “47,” ateinančiais metais vadinsis “48” ir tt.

Bet originališkas vardas, pavarčius pirmas kelias lai-das, matomas ne kaip vien-telė priežastis skirtingumo. Faktas yra, kad “47 yra pa-žangus ir rimtas nedidelis

NAUJOS KNYGOS

“Stalingrado Metai”—Naujas Wertho Kūrinys

“Stalingrado Metai” (The Year of Stalingrad) yra tre-čioji žinomo korespondento ir rašytojo Aleksandro Wertho knyga apie Tarybų Sąjungos gyvenimą karo metu. Ši knyga apima vieną sunkiausių laikotarpių—1942 metų vasarą, kuomet naciai buvo prie Volgos, kuomet užsieny jau abejojo, ar jie iš viso bus atmušti.

Knyga rašyta dienoraščio formoje ir, kaip tokia, apima visus autoriaus įspū-džius, nuomones ir tt. Bet faktai yra gan ryškiai iškel-ti, ir skaitęs tą knygą asmuo susidaro įspūdį apie tą sun-kią laikotarpį—įspūdį apytik-rį, kartais miglotą, bet visi-gi panašų į realybę.

Werth, kuris, kaip tai aiš-ku iš jo tono, draugiškai at-sinešė į mūsų sąjungininkę, visgi nesugebėjo jausti, ap-imit vykstančių kovų dydžio, to užsidedimo ir patriotiz-mo, kurį parodė heroiškoji tarybinė liaudis. Mes todėl skaitydami Wertho pusla-pius jaučiame, kad čia kalba žmogus, kuris užjautė tai kovojančią liaudį, bet pilnai jos ir jos psichologijos su-prasti negalėjo.

Beje, prie knygos yra pri-dėta nemažai žemėlapių, bet, deja, jie yra ne labai smulk-meniški ir ne daug ką pa-sako.

Apart ty ir kai kurių kitų silpnųjų “Stalingrado Me-tai” yra verti skaitymo.

M.

New Yorkas.—Čia visa grupė žymių menininkų iš-reiškė savo protestą, kada-gi Valstijos Departamentas nutarė uždaryti Amerikos piešinių keliaujamą parodą, kuri dabar randasi Pietų Amerikoje. Anksčiau ji bu-vo rodoma New Yorke. Val-džia planuoja parodą nu-traukti, kadangi kairurie konservatyvūs kritikai ją vadina “nepadoria” dėl savo modernistinių piešinių.

Savo protestus prieš pa-rodos uždarymą išreiškė tarp kitų ir Robert Gwaithem, PAC meno skyriaus pirmininkas.

leidinys, taikytas labiau ap-sitrynusiam skaitytojui, sa-vos rūšies “Coronet,” tik, ži-noma, su pažangiu turiniu ir gilesniu realizmu.

Štai, gegužės laidoje mes tarp kito randame visą eilę rimtų politiniai-visuomeni-nių straipsnių, kaip Roscoe Drummond “Liaudies Pre-zidentas,” įdomias recenzija-s, Upton Sinclairo “Mis-sion From Marrakech” su Sterling North žįgana, visą eilę rimtų straipsnių apie filmas, meną ir tt.

Šį naują žurnalą valdo grupė rašytojų, menininkų ir fotografų, kurių tarpe yra tokie žinomi vardai, kaip Upton Sinclair, William Gropper, Irwin Shaw, Edgar Snow, John Steinbeck, Louis Adamic ir kiti.

Brooklyno Žinios

Atsidaro Lietuvių Radijo Programa.

Siomis dienomis susiorganizavo Lietuvių Laisvės Radijo Klubas, kuris su gegužės 11 d. pradės transliuoti lietuvišką programą iš stoties WBYN, Brooklyn, N. Y. Programa bus duodama kartą į savaitę, sekmdienių rytais nuo 10.30 iki 11 val.

Tai bus puikiai paruoštos programos ir rūpestingai parinktos žinios. Ši programa yra įsteigta tuo tikslu, kad perduoti visuomenei lietuvių dainą, muziką ir abelai meną kūrybą oro bangomis. Kad tuomi tobulinti lietuviškąjį meną ir duoti progos menininkams tobulinti savo talentą.

Kviečiame visuomenę remti Lietuvių Laisvės Radijo Programą, kviečiame asmenis ir organizacijas prisidėti finansinai prie palaikymo šios programos.

Sekantį sekmdienį, 4 d. gegužės, "Laisvės" salėje įvyks Lietuvių Laisvės Radijo Programos Klubo susirinkimas. Bus "Laisvės" patalpoje, 427 Lorimer st., Brooklyn, N. Y., prasidės 10 val. ryte.

Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuviai, norintieji palaikyti minimą radijo programą, dalyvaukite šiame susirinkime. Čia aptarsime programos vedimo ir palaikymo reikalus.

Programa bus girdima apie 200 mylių ratu nuo New Yorko miesto. Taigi, toje distancijoje gyvenantieji lietuviai pasinaudos taja programa. Kur tik programa bus girdima, ten reikia organizuoti jos palaikymui klubas. Kastaai yra dideli, reikės plačios paramos.

Lietuvių Laisvės Radijo Klubas.

Išvežė Paskutinę Dalį Draubūžių Siuntinio Lietuvon.

Dar vasario mėnesį pasibaigta skrauti, bet negavus laivo išvežimui, pagaliau ir paskutinė dalis 12-to ir paskutinio mūsų paramos siuntinio Lietuvos žmonėms išvežta balandžio 29-tą.

Išvežta trim dideliais sunkvežimiais. Du prikrauta pirmadienį, paskutinis antradienį. Kadangi tie sunkvežimiai buvo galima gauti ir nusijuti, kur reikia, tiktai dienos metu, tad didžiama šio sunkaus darbo teko mūsų redaktoriams ir kitiems dirbantiems tokiose darbuose, iš kurių gali valandžiukei, kitai ištrūkti.

Per abar atvejus prie krovinių dirbo Antanas Bimba, Domininkas Šolomskas, Jonas Šturba, kaimynas Klemensas Depsas ir nelabai išarti atvykęs Jonas Rusinskas. Prie vieno krovinio, be minėtų, dar suspėjo atvykti (irgi ne artimas kaimynas) Jonas V. Thomasonas ir Jonas Gasinšas.

Newyorkiečiai Siunčia į Washingtoną Kai Kam Didelį Surpriza.

Atsiminus, kiek nuostabos, kiek tiuliams džiaugsmo, o kitiems šūksavimo ir tūlai spaudai "medžiagos" buvo iš pasirodymo vieno komunisto Denniso, Washingto-

ne, didžiausias kainas nuostabų laukia visų tų, kam komunistas nuostabu.

Newyorkiečiai komunistai, praicit trečiądienį susirinkę į Hotel Diplomat, nutarė pasiūsti į Washingtoną visus penkis šimtus komunistų delegatų antrojo pasaulinio karo veteranų, atstovaujančių tūkstančius kity veteranų komunistų. Delegacijoje bus atstovybės ir iš kity miestų, bet didžiūmą sudarys newyorkiečiai.

Veteranai suvyks į Washingtoną gegužės 7-tą ir ten pasilikis per 8 ir 9-tą.

John Gates, nacionalis Komunistų Partijos veteranų direktorius, kalbedamas apie to tikslą, pareiškė:

"Mes tvosime atgal į dantis Ne-Amerikiniai Komitetui jų melus, būk mes nesą patriotiški amerikiečiai.

"Ten mūsų bus 500, delegatai beveik iš kiekvienos valstijos, komunistai ir didžiūjasi tuomi.

"Ir mes pakviesime kiekvieną kongreso narį atvykti į Turner'o Areną ir pasėdėti su mumis, pasiklausyti mūsų, sužinoti apie mūsų karo rekordus, pasikalbėti su mumis—jeigu jie išdrįs!"

Robert Thompson, New Yorko valstijos komunistų organizacijos veteranas, karo didvyris, aiškino kiek daug komunistai veteranai gali atlikti suduzydami raudonųjų kandžiojimo istorijas, dalyvaudami masiniai uniformuoti komunistų būryje Bendros Gegužės Paradė šį ketvirtadienį ir delegacijose tame žygyje į Washingtoną.

Kas Yra Po Žeme Sibire

Po Įšalusia Žeme Rasta Neįšalancio Vandens Šluoksnis

JAKUTSKAS.—Stojo eksploatacijon hidrogeologinė versmė, teikianti miesto gyventojams gryną geriamąjį neįšalancio sluoksnio vandenį. Tuo pačiu išspręsta problema, turinti didelę mokslinę bei praktišką reikšmę.

1632 metais vandeningos Lenos upės pakrantėje įkurtas Jakutsko miestas, dėl upės vagos nukrypimo, smarkiai stokojo vandens. Mėginimai surasti podvirvo vandenį nedavė pagedaujimų rezultatų. Per pastarąjį šimtmetį miesto gyventojai buvo priversti ištius metus naudotis ledu, paruošdami jį išanksto. 1827 metais pirklis Serginas sumanė iškasiti gilų šulinį. Bet, pagilinęs jį per 10 metų 116 metrų, jis negavo vandens: žemė pasirodė įšalusi. Šulinyb buvo pavadintas "Sergino šachta." Ji išliko liki mūsų dienų ir suvaicino didelį vaidmenį tiriant amžino įšalimo sluoksnį. 1844 metais akademikas A. F. Midendorfas toje šachtoje atliko specialius temperatūros matavimus ir mokslinškai patvirtino buvimą žemės rutulyje amžino įšalimo sluoksnio, kurio storis Jakutskėje siekia 210 metrų.

Prieš pat Didįjį Tėvynės

Policija areštuoja Wayne apskrities CIO Tarybos prezidentą Pat Quinn Detroito. Mat, jis "nelegaliai" padėjo telefonistom piketuoti užstreikuotas imones.

(Federated Pictures)

Po Kanadą Pasidairius

Ottawa. — Vienas Kvebeko liberalas įnešė bilių, kad būtų uždrausta Darbo Progressyve Partija ir kitos, kurios prisilaiko panašią pažiūrą. Tai talkoma visoms pažangioms organizacijoms.

Vienas po kito kyla visoki "civilizacijos gebėjimai nuo komunizmo" ir kiekvienas puola vis naują sritį.

Jungtinėse Valstijose ta ablava prieš liberališkesnius žmones nuėjo jau taip toli, kad lojaliais žmonėmis paliko tiktai tie, kurie 100 nuosimčių su Vandenbergais, Trumanais ir kitais atžagareiviais. Liberališkesni žmonės, skaita liberališkesnę spaudą, virto negerais. Prie to einama ir Kanadoje.

Jei žmogus prisilaiko tokios dvasios, kokia vyravo karo metu, stoja už karo meto sąjungininkų draugystę arba buvo prielankūs SSRS laike jis didvyriškų kovų prieš fašizmą, tai jis jau raudonas ir neistiktikas.

Dėl žmonių pakairėjimo karo metu reakininkai neteko lygsvaros. Jie taipgi pavojingi. Jie drumščia visuomenę, erzina tautas, kursto žiaurumą ir stoja ant kelio pasaulio gerovei ir taikai.

Kas liečia komunizmą, tai jie ne tik jo nesulauks, bet nei nesulėtins. Istoriai įrodė, kad Vargas, reakcija tiktai pastumia žmones prie komunizmo.

Naujas Trades and Labor Kongreso sekretorius-izdininkas John Buckley (vietoj

karą TSRS Mokslų Akademijos įšalusio sluoksnio tyrimo institutas pradėjo iškoti artezinio vandens po įšalimo sluoksnio. 1943 metais pradėta gręžti eksploatacinė versmė. 350-530 metrų gylyje pasirodė vandeninių horizontai. Jie versmėje sukėlė vandens veržimąsi, tačiau vanduo nepasiekė žemės paviršiaus; teko įrengti galingsus siurblius.

Dabar įveikti visi sunkumai. Tarybiniai mokslininkai, inžinieriai ir statybininkai gavo neįšalusio sluoksnio vandenį kiekviu, pakankamu Jakutsko gyventojų reikmei.

dezertyro Pat Sullivan) pareiškė, kad komunistų mežioklės Trades and Labor Kongreso unijoje nebus.

Jis yra senas unijistas ir gerai patyręs kapitalo triksus. Jis žino, kad puolimas ant komunistų yra surištas su siekiu susilpninti unijas ir tokiu būdu pastoti kelią darbininkų pastangoms pagerinti gyvenimą.

Pat Sullivan, kuris pabėgo iš minėtos vietos, pasirodo yra pirkęs 300 akry farmą. Tačiau, atrodo, kad jo ponai neleis jam ramiai ūkininkauti. Jis neužilgo stosias į darbą. Kokį darbą? Jūrininkų unijos ardymo darbą.

Atrodo, kad jis bandys organizuoti kitą jūrininkų uniją.

Laivų savininkai išbandė visokius būdus. Bandė papiirkti streiko vadus. Bet visos pastangos nuėjo veltui. Dabar matyti jie bandys per Sullivaną skaldyti uniją.

Aną dieną numirė M. A. Sanderson, torontietis, vadinamas "bug man", kadangi jis buvo vabzdžių naikinimo užvedimo savininkas. Dalykas, žinoma, ne tame, kad jis buvo vabzdžių priešas. Jis tą darė už pinigų. Apart vabzdžių, jis norėjo išnaikinti komunistus ir socialistus.

Jis buvo tikras nepraustaburnis, kada jis norėjo ką nors pasakyti prieš komunistus ar socialistus. Jam nebuvo gėdos. Į komunistus ir socialistus jis žiūrėjo kaip į vabzdžius, kuriuos jis nuodyjo be pasigailėjimo.

Jis buvo įsivėjęs į bėdą, kuomet buvo iškelta, kad jam davė "medžiagos" prieš kairiuosius taip vadinama specialė Ontarijos policijos šaka, kuri buvo apkaltinta sekime tūkstančių Ontarijos piliečių, valdžios oponentų.

CCF, kuri laike rinkimų tą klausimą iškėlė per vieną toį šakoj tarnautoją, byla pralaimėjo, kada skirta komisija valdžią išteisino, bet Sandersonas taip ir paliko įveltas į reakininkų tinklą. Kiek buvo matyti, jis buvo įrankis, gramafonos On-

TEISINGOS SAMDOS ĮSTATYMAS

Ideja, kad nei vieną amerikietį negalima sulaukyti nuo darbo arba pakelimo dėl spalvos, tikybos arba tautinės kilmės, nežuvo kada paskutinis Kongresas nepravedė pastovią federale "fair employment practice" komisiją. Ideja pilnai sutinka su demokratiškais principais, kuriais ši šalis pagrįsta, ir su Amerikos teisingumo tradicija. Bet patys amerikiečiai nežino kiek žmonių šiuo momentu veikia pravedimui įstatymu, kuris išnaikintų diskriminaciją iš darbdavių puse, darbo unijų, darbo agentūrų, bendrai visur.

Nuo 1945 m. penkios valstijos parodė, kad didžiūma balsuotojų remia teisingo darbo praktiką. Iš tų trys valstijos—New York, New Jersey ir Massachusetts turi teisingo darbo įstatymus. Kitos dvi—Wisconsin ir Indiana—turi įstatymus, bet neturi išpildymo parūpinimų. Praeitą vasario mėnesį net 21 valstija svarstė kokius nors teisingo darbo įstatymus.

Nesenai tam tikras komitetas iš New Yorko, New Jersey ir Massachusetts valstijų susirinko Wilkie Memorial Building, New Yorke, pasikalbėti ir suformuluoti kokių nors patarimų.

Visos trys valstijos raportavo, kad įstatymu paaiškinimas ant tiek padėjo darbdaviams, kad nebuvo reikalinga priversti jį išpildymą. Po pasikalbėjimų daug atsitikimų buvo pasekmingai užbaigti. Visos trys valstijos tiki, kad darbo agentūros nelinkę įstatymą užlaikyti. Suprasdamos, kad galima tik nekurias diskriminacijos praktikas sunaikinti, tos trys valstijos jau turi arba įsteigs patariamą tarybas rekomenduoti nusistatymus ir apšvietos programą.

Tose trijose valstijose daugiausia skundų gauta iš negrų; žydai antroji vietoja ir katalikai trečioji. Šiaurinėje dalyje New Jersey valstijos diskriminuojama prieš protestonus. Retas atsitikimas, kad protestonai protestuotai, kad jų tikėjimas kenkia darbo gamimą. Šis skundas iš New Jersey tik primena, kad diskriminacija yra praktikuojama netik taip vadinamą "didžiūmų" grupių, bet ir "mažumų."

New Yorko, Massachusetts ir New Jersey valstijų patyrimai padeda piliečių komitetams svarstyti teisingo darbo įstatymus kitose valstijose. Daug argumentų puikiai išdėstyti knygutėje, kurią išleido Volunteer Committee for Fair Employment Practice in Minnesota. Knygėlė pasildo klausimų "eiliniam piliečiui." Pav., "Kiek yra negrų Minnesota valstijoje?" (Arba Illinois, arba

tarijos reakininkų. Bet jo jau nėra. Ir nieko jis nenusineš. Paliko viską. Žmogus galėjo kitiems geresnio gyvenimo, bet nepagalvojo, kad jis pats negalės nusinešti į kapą to, kas buvo užginat masėms žmonių.

Komentatorius.

Pilietis prisimena, kad "mes sakėme, kad darbdaviai negali samdyti vaikus todėl, kad demokratija reikalauja išmintingų, apšvietų balsuotojų." Jis prisimena, kad darbdaviai turi teikti apsaugos protekciją todėl, kad žmogus su dviem rankontis ir dešimtis pirštų geresnis, negu luošas. Mes dabar galime sakyti, kad darbdaviai turi samdyti bile kvalifikuotą darbininką, nepaisant jo rasės, tikybos arba tautinės kilmės, todėl apylinkė turtingesne kada jos "kvalifikuoti gyventojai dirba, o ne iesko pašalpos.

New Yorkas yra pirmą valstija pravedusi įstatymą prieš diskriminaciją darbuose ir jis įsteigs pavyzdį, kurį valstijos, apart New Jersey ir Massachusetts, seks. Klausimą svarstys Kongresas. Pabaigoje kovo men. Irving M. Ives, co-auditorius New Yorko valstijos anti-diskriminacijos įstatymo, įnešė bilių, kuris pareikštų, kad darbas be diskriminacijos yra "visų žmonių civiliai teisė."

FLIS.

MERGINOS!

Reikale Paikių Stūbiųjų Suknių

Kreipkitės Mūsų Krautuven
Tarpinė Dideji Pasirinkimą
Paklausius Stūbiųjų Suknių.

- NAUJAUSIOS MADOS
- GRAŽUS TVARINIAI
- VISOKIOS MIEROS

MŪSU "DEZAINERKA"
PRITAIKYS FORMA
PAGAL JŪSŲ NORĄ

VIRGINIA

PARINKTA NUOTAKOM KRAUTUVE

6540 S. Halsted Street Tel. Wentworth 4666

FUNNY HOW GUESTS
REMEMBER THE WAY A
BATHROOM LOOKS!

You'll Can Look Like This
with **NU-ENAMEL**
ONE COAT COVERS
NO BRUSH MARKS

PATYS GALITE IŠMALIAVOTI

Maudynės Žemutines Sienas	\$1.95
Maudynės Viršutines Sienas	
Maudynės Medžio Rėmus	
Maudynės Viršutines Sienas ir Lubas	\$3.45
Maudynės Žemutines Sienas ir Rėmus	

HEADQUARTERS FOR PAINTS,
VARNISHES AND ENAMELS
MADE BY THE

NU-ENAMEL

ONE COAT COVERS
NO BRUSH MARKS

MAKERS OF

NU-ENAMEL SOUTHTOWN CO.

Your Exclusive Nu-Enamel Store

6225 S. HALSTED ST. NORmal 6344

TAMSYBĖS LIEKANOS

Sielos "Nemirtingumo" Prietarai

Rašo A. M. Metelionis. AR TURI ŽMOGUS SIELĄ

Žmogaus tikėjimas, kad jis turi nemirtingą sielą yra pamatinis akmuo visų religijų. Iš šio jau aišku, kaip dideliai yra svarbu visų religijų kunigijai, kad žmonės "neišskryptų iš kelio", o tikėtų į sielos turėjimą ir jos pomirtinį gyvenimą, nes daugiausia nuo to priklauso kunigijos geras ir visko pilnas gyvenimas.

Dar prieš krikščionybę vienas iš garsiausių romėnų poetų, Lucretius, gyvenęs 98-55 metais, yra pasakęs:

"Mirtis ir baimė kas atsitiks po mirties per visus amžius teikė tą neapribotą galią ir privilegiją visų religijų kunigijai."

Jau nuo to laiko prabėgo virš du tūkstantai metų, o tas Lucretius pasakymas ir šiandien pilnai teisingas. Ta žmogaus baimė mirties ir noras gyventi duoda progos kunigijai sakyti: "Tu nenori mirti, o nori gyventi, bet vistiek turėsi mirti. Bet šitai tau prirodymas, kad tu ir miręs gyvensi ir dar geriau negu dabar, tik klausyk manęs ir nesigaliek aukų." Kunigija sako būk dėl to žmonės tiki į sielos turėjimą ir jos nemirtingumą, nes po mirties nori sutikti savo mylimus ir sykiu amžinai gyventi. Mes žinome, kad žmonės daug ko nori, bet dažniausiai tie norai ir palieka vien tik norais. Visi žmonės nori būti turtingais, o dauguma yra biedni ir tokiais miršta.

Vėl kiti nori pagarsėti, o miršta visai nežinomi. Visi žmonės nori būti sveiki, o dažnai serga. Visi žmonės nori ilgai gyventi, o abelnas žmogaus amžius yra apie 40 metų.

Sielą Senesnė ir Už Dievus. Tikėjimas į sielą ir jos nemirtingumą yra vienas iš seniausių žmogaus tikėjimų; jis turėjo pradži daug pirma negu tikėjimas į dievus. Rodosi šių dienų sveikai protaujantis žmogus jokiu būdu negali daleisti sau tikėti, kad jis gyvens ir miręs, taip lygiai kaip jis negali tikėti, kad gyvena pirma negu gi-

mė. Arba vėl, kiekvienas tikintis į sielą ir pomirtinį gyvenimą turėtų kuoduogiau šitais klausimais įdomautis ir apie juos viską žinoti. Abelai tikintieji nuo vaikystės iki mirties būna didelė baimė; patys maldauja ir kitus samdo, kad už juos maldautų; kencia bereikalingą alkį, vargus, skausmus ir vien tik dėl to, kad dėl savo sielos įtaisyti gerą vietą po mirties.

Ką Tikintieji Zino Apie Sielą?

Logiškai žiūrint į klausimą, tai rodosi būtinai šito 20-to šimtmečio žmogus, kuris save ir kitus kankina su vieninteliu tikslu, idant turėti gerą gyvenimą dėl savo sielos, kada jis bus negyvas, tai visų svarbiausia jam reikėtų žinoti ar jis turi tą jo taip branginamą ir ganomą sielą? Kada jis ją gavo? Kokioji vietoje ta jo siela pas jį tūpi? Kaip ji atrodo? Ir taip toliau.

Šitą viską žinant, tai būtų daug lengviau tą savo sielą ganyti ir išganyti. Bet, deja, taip nėra. Žmonės iš baimės dreba, kankinasi, vargsta per visą savo gyvenimą. Vis saugoja savo sielą, o tuo pačiu laiku visai nežino ar jie turi tą saugojamą daiktą, vadinamą siela. Užvis blogiausia tai tas, kad nežino ir nesistengia tą sužinoti.

Jeigu 15 šimtų metų atgal žmogus tam tikėjo, jeigu dar ir šiandien nuo civilizacijos atsilikę žmonės tokio Afrikoje, Indijoje, Azijoje ir kitur tiki, tai tiems žmonėms daug negalima padaryti, nes jie nemokėjo arba ir dabar nemoka protauti. Bet yra dar ir 20-tam šimtmetyje žmonių, kurie turi išlavintą protą, moka protauti, o tačiau randasi panašioji baimė ir tiki visai artimai taip jau pat, kaip ir laukiniai žmonės.

Kaip žmogus "Surado" Sielą?

Kaip tai ant juoko pasistato žmogus, kuris didžiūojasi savo tikėjimu. Jau jeigu esi taip protiniai pasilikęs nuo civilizacijos, tai tą reikėtų sušlepti ir daryti taip, kaip tas abejojantis "bedievis" kad darė; jis mirdamas

prie dievo šaukėsi sekančiai: "Dieve, jeigu tu esi, išgelbėk mano sielą, jeigu aš ją turiu."

Priežastys, kurios davė protiniai tamsiam žmogui pirmą supratimą, kad jis savyje turi kokią tai nemirtingą sielą, tai jų buvo daug ir įvairių. Bet iš visų svarbiausia, tai tuolaikinio žmogaus nemokėjimas protauti ir nesupratimas gamtos. Jeigu dar šiandien tokioj jau civilizuojoj Amerikoje randasi žmonių, kurie iškilus žaibams, griausmams tą mano sulaikyti žėgnojimu arba žvakės užžiebimu, tai iš to galima numanyti ką nedarė iš baimės žmogus gyvenęs dešimtys arba net šimtai tūkstančių metų atgal. Kokia tai sunki primityvio žmogaus buvo kova. Protiškai jis mažai ką aukščiau stovėjo už žvėris, o čia jam reikėjo apsiginti nuo žvėrių, nuo šliaužiančių kirminų ir nuo kito žmogaus. Nuo šių pavojų žmogus išmoko apsaugoti. Jis nors ir prastai, bet pasidėjo šokių tokį ginklą, kurio jis galėjo gintis. Arba dar svarbiau, tai išmoko ant nakties ir šiaip pavojui esant įlįpti į medį ir tuo būdu išgelbėjo savo gyvybę.

Visai kitaip buvo su "nematomais priešais"—su gamta. O jų buvo daug: Vulkanų išsiveržimai, didelės audros, žaibai, griaustinis, visokios ligos ir pati mirtis. Šitas viskas laukinį žmogų įvardavo į didžiausią baimę ir jis vargšas neturėjo būdo tą apgalėti. Idant užganėdinti tą "nematomą priešą," tai žmogus kurdavo laužus, ant jų aukaudavo (gyvus degindavo) žmones arba žvėris; tai vėl rengdavo laukinius šokus, orgias. Jeigu vienas būdas negelbėjo, tai naudojo kitą ir taip toliau.

Eina žmogus dienos laike per lauką ir sykiu su juo ant žemės žingsniuoja jo šešėlis — "kitas žmogus," tai vėl ištroškęs pasilenkia į šaltinį atsigerinti ir vėl vandenyje mato "kitą žmogų"—savo atspindį. Pavargęs atsigula kvėpuoti, piti. Kitas anglų kalboje žodis soul pačina iš vokiečių kalbos ir kuris taip jau reiškia kvapą, vėją. Net ir mūsų lietuvių kalboje žodis dšauja—dūšia, sieloja —siela.

Sielos Klajoklės Dar ir šiandien tarpe civilizuotų tautų, vokiečių ir kitų randasi prietarai būk kada žmogus miega ir sapnuoja, tai jo siela pasivertus į baltą mažą peluoką arba mažą paukštuką išbėga ir daro visokius šposus. Pas šituos žmones yra uždrausta bent ką miegantį staiga iš miego budinti. Taipgi draudžiama nuo miegančio bent ką paimti arba prie jo ką padėti. Būk greitai miegantį prabudinus jo siela gali nesuspėti sugrįžti ir žmogus mirty. Gi prie miegančio bent ką pridėjus arba at-

CIO prezidentas Philip Murray (dešinė) pasirašo unijos kontraktą su Didžiojo Plieno korporacijos atstovu Charles Cox. Kaip liudininkas šale jų stovi John A. Stephens, kitas plieno korporacijos atstovas. (Federated Pictures)

braidžioja po vandenį, kovoja su žvėrimis arba žmonėmis. Gi pabunda iš miego ir pamato, kad jo niekur nebūta; toj pačioj vietoj, kur atsigulė, ten ir atsikėlė. Šešėlis-atspindis ant vandens ir sapaui davė laukiniam žmogui supratimą, kad jis būk turi savyje kokią tai nematomą gyvybę, kuri gali iš jo išeiti ir vėl sugrįžti. O ypač žmogaus mirtis daugiau negu bent kas kitas prisidėjo prie išsukimo, kad žmogus būk turįs nemirtingą sielą. Kada laukinį žmogų žvėris sudraskydavo arba kovojė priešai užmūsdavo, tai vėl medis grūdams užmūsdavo, vandenyje prigerdavo arba panašiai, čia gyvieji matydavo priežastis dėlko jų kaimynas bei šeimos narys negyvas. Visai kitaip buvo, kada negyvu tapo "be priežasties," kaip va, mirė nuo senatvės arba ligos. Šitą laukinis žmogus išaiškino, kad iš aukštybių atlikė kokia nematoma dvasia, atėmė iš mirusio sielą (gyvybę) ir todėl jis jau negyvas.

Dar prie to skirtumas tarpe gyvo ir negyvo žmogaus yra tas, kad gyvas žmogus kvėpuoja, juda, o negyvas to nedaro. Laukinis žmogus tą supranta būk iš to žmogaus išėjo gyvybę-kvapą arba sielą ir dėlto jis jau negyvas. Daug tikėjimų kvapą skaito siela: nustojo kvėpavęs—nustojo sielos (dūšios).

Kaip va anglų kalboje žodis spirit pačina nuo lotynų žodžio spirare, kas reiškia kvėpuoti, piti. Kitas anglų kalboje žodis soul pačina iš vokiečių kalbos ir kuris taip jau reiškia kvapą, vėją. Net ir mūsų lietuvių kalboje žodis dšauja—dūšia, sieloja —siela.

Sielos Klajoklės Dar ir šiandien tarpe civilizuotų tautų, vokiečių ir kitų randasi prietarai būk kada žmogus miega ir sapnuoja, tai jo siela pasivertus į baltą mažą peluoką arba mažą paukštuką išbėga ir daro visokius šposus. Pas šituos žmones yra uždrausta bent ką miegantį staiga iš miego budinti. Taipgi draudžiama nuo miegančio bent ką paimti arba prie jo ką padėti. Būk greitai miegantį prabudinus jo siela gali nesuspėti sugrįžti ir žmogus mirty. Gi prie miegančio bent ką pridėjus arba at-

ėmus siela sugrįžti gali nepažinti savo kūno ir žmogus taipgi numirty. Randasi žmonių, kurie tiki, kad jeigu kas serga, tai tik dėlto, jog kas nors jo sielą pasisavino.

Salos Moluccas gyventojai tiki, kad jeigu kas pas juos serga, tai velnias sergančio sielą pasivogė ir išsinešė kur nors į kalnus. Tuoj kunigai užkamanduoja sergančio gimines ir draugus sunesti virtų ryžių, vaisių, žuvų, kiaušinių, keptų viščiukų, aukso, ir tą viską atiduoti kunigams, o kunigai tuos daiktus nešią vėlniui dėl išpirkimo sergančio sielos.

Taipgi randasi tautų, kurioms tiki būk kunigas gali iš bent žmogaus sielą atimti.

Iš Kur Ateina ir Kur Išeina Siela

Ant salos Fij, jeigu yra nutūrimas prasikaltis, o jis prie kaltės nepripažįsta, tai kunigas tą žmogų pagrasina sielos atėmimu, o tas kad ir nekaltas iš baimės prie kaltės pripažįsta.

Yra laukinių genčių, kurioms tiki būk žmogaus siela išeina per burną arba nosį. Pas juos kam susirgus, tai po nosia pakabina kabluką, panašų kaip žuvims gaudyti, na, ir jeigu siela norės bėgti, tai užkibs ant kabluko ir turės vėl atgal grįžti. Marquetonai mirštanciam laiko užėmę burną ir nosį, kad siela nepabėgtų. Tą patį daro ir Naujojo Kaledonijoje. Gentis Alfoars labai bijo, kad naujai gimisio kūdikio siela nepabėgtų. Už tai kada laukia gemant kūdikio, tai visus stubos langus, duris ir visus plyšius užkamšioja; gyvuliams lauke ir stuboj esantiems snukius užraišoja ir visi esanti prie gimdyimo, net ir pati motina, laike gimimo kūdikio turi ranka laikyti užsiemę burnas, kad neprarytų kūdikio sielą.

Indijonai palei upę Nass, Britiškaj Columbijoj, tiki, kad net daktaras atėjęs pas ligonį per klaidą gali praryti ligonio sielą. Daktarui išėjus nuo ligonio ir ligoniui pradėjus prasčiau jaustis, tai geras ženklas, kad daktaras prarijo ligonio sielą. Tuoj sugrąžina daktarą: vieni daktarai į gerklę kiša pirštus, o kiti jį muša per pilvą ir nugarą, idant jis išspiautų ligonio sielą.

Sielą ir Apgauti Galima

Su maža išmėčia, kaip nuo civilizacijos atsilikę tautos, taip pat ir civilizuoti tikintieji, kam nors iš šeimos bei draugų mirus, per tūlą lauką būna baimėje, kad nesutikti mirusio sielą ir kad ta siela neiškirstų kokį šposą. Yra tautų, kad vienam iš šeimos mirus, likusieji ar vien menų pietė paleka savo gyvenimo vietas, o išeina gyventi į kalnus, idant pasislepti nuo mirusio sielos.

Kitos jau gudresnės gentys turi įvairius būdus kaip apgauti mirusio sielą, kad jų nepažintų.

Juodos odos žmonės save nusitelpioja baltai, o baltas juodai. Ir pilnai tiki, kad tuo būdu apgauna mirusio sielą ir išvengia nesmagumo. Dar ir šiandien tarpe katalikų ir visų krikščionių, kam nors iš šeimos mirus, per tam tikrą laiką nešioja, ma juodas drabužis (želaba) ir vakare ant langų užtraukia uždegans. Tas vis paeina nuo to, kaip apgauti mirusio sielą. Tarpe anglų, kinų ir indijonų yra tas pats paprotis, kad mirštant atidaryti langą, kad siela galėtų išlėkti. Pas tikinčiuosius vokiečius yra paprotis, kad tik mirus bent kam stuboj stubos durų nedaryti smarkiai, nes galima mirusio sielą durimis priverti.

Buvo dar ir kitokių supratimų apie tą sielą. Pavyzdžiui, žymus graikų filosofas Aristotelis, gyvenęs 384-322 metuose pirm krikščionybės, mokino, kad būk kiekvienas žmogus turi dvi sielas: sielą, kuri gerai daro, ir sielą, kuri blogai daro. Daug laukinių genčių tą jiems nesuprantamą daiktą, gyvybę, sau išsiaiškina sekančiai: jeigu žmogus gyvas, vaikščioja ir t.t., tai vien tik dėlto, kad tame žmoguje randasi kitas mažas žmogutis, kuris jį nešioja; jeigu gyvulus gyvas ir vaikščioja, tai dėlto, kad jame randasi kitas mažas gyvulus, kuris jį nešioja.

Žmogus žmoguje, gyvulus gyvulyje, tai toks buvo supratimas apie gyvybę arba sielą. Čia reikia pastebėti tai, kad laukinės tautos nėra tokios pavydžios linkut tos sielos. Jos paprastai pripažįsta ne tik sau sielą, bet ir gyvuliams ir kitiems gyvūnams.

Ir Gyvuli Sielos Gali Pabelbėti Žmogui

Ant salos Borneo randasi genčių, kurios laiko daug kiauilių ir vištų ir tą labai brangina. Kada jie nori už ką nors padėkavoti savo dievui Ballingo arba pas jį ką tokio prašyti, tai tuoj gyvą kiauilę arba vištą ant laužo degina ir jie tiki, kad kiauilės arba vištos siela, nuėjus pas dievą Ballingo, išprašys tą, ko jie nori. Abelnai, tarpe daugumos nuo civilizacijos atsilikusiu genčių yra manoma, kad žmogus yra nemirtinas. Jeigu kas iš jų gimė mirė, tai vien tik dėlto, kad nelaimė pasitaikė, ta-

po užmūstas arba pikta dvasia jo sielą pasivogė, nepaleidžia, todėl ir negyvas. Jeigu ne tos dvi priežastys, tai būk žmogus gyventų amžinai. Net žydu ir krikščionių dogmose yra sakoma, oūk dievas du pirmu žmones ant žemės Adomą ir Ievą sutvėrė nemirtingus. Tik vėliau, kada Adomas ir Ieva, gyvendami rojuje, skynė "dievum uždrausta vaisių," tai dievas perpyko ir juodu padarė mirtinais.

(Bus daugiau)

GM Bando Atkeršyt Mitingo Ruošėjams

DETROIT, geg. 1.—General Motors atstai nuo darbo 100 milijonų, kurie, kaip mano kompanija, labiausia prisidėjo prie darbo sustaldymo praeitį savaitę didios protesto demonstracijos metu.

UAW-CIO pareiškė, kad ji ves kovą iki galo dėl atleistiųjų uinistų ir privers kompaniją juos vėl pasamdyti. Unijos atstovai tuo reikalu kalbėjosi su kompanijos direktoriais ir bandė susisiekti su GM prezidentu Wilsonu.

"VILNIES" PIKNIKAI

Pavasarinis Piknikas Bus Birželio 15 Dieną WILLOW SPRINGS, ILL.

Antras Piknikas

Rugpjūčio 17 Dieną Justice Park Garden Kean Ave. ir Archer Ave. Draugijas ir organizacijos prašome nerengti virš pamėtosios dienos. "Vilnies" Adm.

Veget's Bar

NAUJOJ VIETOJ ALUS—VYNAS—LIKERIAI SMAGI UŽEIGA ČIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA 3203 So. Halsted Street CHICAGO, ILL. Telefonas Calumet 5982

J Kazlauskas UZEIGA

944 West 35th Place, Chicago Kampas Sangaman St. Telefonas Yards 7885 SKANUS ALUS, SILDUS VYNAS IR STIPRI ARIELKA. ATSLANKE NESIGALLESITE. JUOZAS IR MARCELA KAZLAUSKAI Savininkai.

Jiedu Susitiko Maskvoj SPALVUOTAS MUZIKALISKAS PAVEIKSLAS

Rodymų rengia Lietuvių Kultūros ir Meno Klubas

Penktdienį, Gegužės (May) 9

8-ąj Vnl. Vak.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted St.

Įžanga Dovanai

Visi kviečiami.

Lietuvos Liaudies Revoliucinė Tradicija Aukštosios Panemunės Kareivių Sukilimo Garbingoji Istorija

A. VALONIS.

1920 metai buvo sunkūs metai Lietuvos darbo žmonių gyvenime. 1919 metų viduryje lietuviškiems buržuaziniams nacionalistams su imperialistinės Vokietijos ir poniškosios Lenkijos pagalba pasmaugus jaunąją Tarybų Lietuvos respubliką, buržuazija ėmėsi žiauriausių teroro priemonių, tikėdamasi išrausianti iš darbo žmonių širdžių prisiminimą apie tarybų valdžią ir tuo užtikrinsianti savo viešpatavimą savgama.

Mūsų krašte prasidėjo betodairiniai suimnėjimai, profesjūnų ir jų valdybų narių persekiojimai. Kalėjimai buvo kimšte prikimšti revoliucinių darbininkų, bėžinių ir mažazemių valstiečių, komunistų partija buvo nuvartyta į gilų pogrindį.

Tačiau, kad ir kaip šėdama, buržuazija neįstengė visiškai nuslopinoti revoliucinio judėjimo Lietuvoje. 1919 metų rudens visuotinis streikas Kaune ryškiai parodė buržuazijai, kad Lietuvos darbininkų klasė yra pasiryžusi testuoti kovą ir kad tai kovai pritaria ir ją aktyviai remia plačiausieji Lietuvos darbo žmonių sluoksniai.

Smarkus nepasitenkinimas buvo jaučiamas ir buržuazinės Lietuvos kareivių tarpe. Kareivių nuotaikos jau nuo seno buvo revoliucinės; gaivinantį Didžiojo Spalio įtaką ryškiai paveikė jų masės. Kai kuriuose daliniuose jau 1919 metais buvo susidarę slapti kareivių revoliuciniai komitetai.

Lietuvos Komunistų Partija ragino kareivius stoti atviron kovon. Dar prieš sukilimą buvo plačiai paskleisti kareivių tarpe slapti Komunistų Partijos leidžiami Lietuvoje "Tiesa" ir atsišaukimai. Tai pakėlė kareivių revoliucinę nuotaiką.

Išplatintieji 1920 m. vasario 21 dieną kareivių tarpe komunistų atsišaukimai apie Kauno kalėjimo politinių kalinių badavimą labai sujudino kareivius. Kareivinėse ėmė vykti masiški mitingai, kareivių susirinkimai. Nutarta buvo kitą dieną, vasario 22-ą, surengti demonstraciją, pastatyti

valdžiai griežtus reikalavimus.

Buvęs kareivių tarpe įvairaus plauko reakcinis gaivalas mėgino nukreipti kareivius nuo revoliucinės kovos kelio ir suteikti jų reikalavimams vien ekonominį ir net nacionalistinį pobūdį. Tačiau jems nepasisekė paveikti kareivius. Per įvykusio vasario 21 dieną vakare įvairių karinių dalinių atstovų pasitarimą buvo nutarta reikalauti, kad būtų leista sukurkti kareivių bei darbininkų tarybas ir pulkų bei kuopų komitetus, paleisti iš kalėjimų politinius kalinius, suteikti kareiviams rinkimų teises. Buvo taip pat reikalaujama pagerinti maistą, apšviesti kareivių aprangą bei apavu, sustartyti buities sąlygas. Tokiu būdu pagrindiniai reikalavimai buvo grynai politinio pobūdžio.

Per pasitarimą buvo taip pat tartasi užkirsti kelią visokiems provokatoriams, kurie tik ir tykojo, kad pasinaudotų kareivių bruzdėjimu. Įvairūs darbo žmonių budeliai—visi tie Grigaliūnai - Glovackiai, Plechavičiai, Mustelkiai, Škirpos, Merkiai bei Čaplikai—troško kareivių kraujo. Kuomet kareivių atstovai ėmė skirstytis iš pasitarimo, į juos pradėjo šaudyti 8-to pėstininkų pulko mokomoji kuopa, budelio Čapliko vadovaujama.

Kareivių pasipiktinimas buvo begalinis. Įvykiai brenė ir buržuazinių nacionalistų valdžią jau nebepajėgę jų sulaukyti.

Vasario 22 dieną II-sis pėstininkų atsargos batalionas, prie kurio prisidėjo 8-to pėstininkų pulko ir kitų dalinių kareiviai, rikiuotės tvarka nužygiavo iš Aukštosios Panemunės į Kauną. Ministrų Tarybos rūmų link, tačiau sugrįžti į kareivines jau nebegalėjo. Merkio ir Mikuckio vadovaujamos 8-to ir 6-to pėstininkų pulko ir II-tro atsargos bataliono iš buožių sienelių sukomplektuotos mokomosios kuopos pradėjo juos ginklu skliadyti ir suimninti. Prasiveržę pro ginkluotą užtvaram, kareiviai grįžo į kareivines ir griebėsi ginklo. Antrasis atšargos batalionas nusprendė

dė nepasiduoti. Prie jo prisidėjo artilleristai, pabūklų ugnimi palaikė sukilėlius, ir automobilių bataliono kareiviai.

Užvirė mūšis. Nuvykęs į Panemunę sukilimo malsinti tuometinis Lietuvos kariuomenės vadas Liutukas su savo adjutantu, o taip pat vienas reakingiausių karininkų pulkininkas Gedgudas ir dar 8 karininkai buvo revoliucinių kareivių suimti. Kai kuriuose daliniuose—artillerijos diviziono, atsargos batalione ir kulkosvaidininkų kuopoje—ėmė kurtis Kareivių Tarybos. Visą vasario 22 dieną ir naktį į 23 dieną vyko ginkluoti susirėmimai. Prie sukilėlių prisidėjo iki šiol tylėję lakūnų parko kareiviai. Pradėjo trauktis ne tik šautuvai, bet ir kulkosvaidžiai. Susirėmimai peraugo į sukilimą.

Tačiau vyriausybė, išgąsdinta vis platesnių pobbūdių įgaunancio sukilimo, ėmėsi visų žygių jam numalsinti. Kad suklaidintų kitų karinių dalinių kareivius, buržuazijos ir buožių valdžia ėmė skleisti provokacinius gandus, kad sukilimas esąs ponų Lenkijos inspiruotas ir organizuotas. Buržuazinių nacionalistų valdžiai pasisekė iš dalies sulaukyti kareivių masę nuo aktyvaus sukilėlių palaikymo. Prieš sukilėlius buvo išsiųstas VI-tas pėstininkų pulkas, vienas raitelių eskadronas (kitas eskadronas atsiskė eiti sukilimo malsinti), šarvuoti automobiliai, kurie vasario 23 dieną vakare ėmė sūpti Aukštąją Panemunę ir įsiveržė į sukilėlių užimtą barą.

Prasidėjo žiaurios skerdynės. Šimtai kareivių buvo suimti, daugelis čia pat žiauriai sumušti ir nužudyti. Daugiau kaip 150 kareivių buvo atiduota karo lauko teismui, kuris netrukus ėmė skelbti mirties sprendimus. Tarp kitų sukilėlių buvo nužudyti aštuonis vakaro būrys Aukštosios Panemunės sukilėlių Revoliucinio Komiteto pirmininkas artilleristas Petras Mickelūnas, kilęs iš Biržų apskrities Danjėnų valsčiaus, Čekiškio kaimo. Kaune buvo įvestas apgulos stovis. Vaikščioti vėliau aštuntos valandos vakaro buvo uždrausta. Pradėjo veikti griežta karo cenzūra. Netrukus gen. leit. Nastopka triumfuodamas pranešė oficialiame pareiškime, kad sukilimas numalsintas. Tačiau buržuazija nepasitikėjo vien atviro teroro priemonėmis. Ji buvo priversta iš dalies nusileisti kareiviams ir patenkinti kai kuriuos jų reikalavimus. Kareiviams buvo išmokėta ilgaigi sulaikoma alga, buvo suteikta galimybė dalyvauti rinkimuose į seimą, nors kareivių rinkimų teisės buvo smarkiai apribotos. Taip buvo kraujuose paskandintas 1920 metų vasario mėnesio Aukštosios Panemunės kareivių sukilimas.

Sanfranciškietė Kay Daly sugalvojo originališką idėją kaip gauti nusinuomoti kambarius. Ji davė nutepti savo portretą ant didelės reklaminės lentos ir net savo telefono numerį padėjo. Bet kambarių kaip nėra, taip nėra. (Federated Pictures)

Kokios yra jo pralaimėjimo priežastys? Biauirių buržuazijos paskleistas provokacijų suklaidinta kareivių dauguma neparėmė sukilėlių. Darbininkai ir darbo valstiečiai, pralaimėję 1919 metų mūšius dėl tarybų valdžios, taip pat aktyviai neparėmė kareivių sukilimo. Tuo būdu jis liko izoliuotas ir negavo visos Lietuvos darbo žmonių sukilimo pobbūdių. Patys gi sukilėliai veikė neryžtingai, užuot energingai vystę puolimą, jie apsiriboję daugiausia gynymsi. Komunistų Partija, dar neatsigavusi po 1919 metų smūgių ir nepervertusi įsavi savo elnių, nesusugebėjo paimti vadovavimo sukilimui ir savo rankas, nors atskiri komunistai aktyviai dalyvavo sukilime ir be teismo sušaudytųjų tarpe buvo nemaža Komunistų Partijos narių.

Aukštosios Panemunės kareivių sukilimas turėjo plačius atgarsio ir kitose Lietuvos vietose. Marijampolėje, Kaisiadoryje ir kitur kareivių tarpe vyko bruzdėjimai. Lietuvos Komunistinių Organizacijų Centro Biuras savo specialiaime atsišaukime mokė kareivius jungti savo kovą su Lietuvos darbininkų klasės, su visų darbo žmonių kovą prieš išnaudotojus ir jų valdžią. Atsišaukime buvo rašoma:

"Draugai kareiviai! Pralietasis jūsų kraujas, šimtai nekaltų aukų jūs šaukia paduoti brolišką ranką kovojančiai darbininkų klasei, drauge su ja susirūšinti buržuazijos viespatavimą ir paimti valdžią į savo rankas... Nors dūkstata reakcija, nors dūžiuoja budeliai, nors kelias į revoliuciją mūsų lavonais ir kankiniais nuklotas,—mesustabdys buržuazija revoliucinio judėjimo."

Aukštosios Panemunės sukilimas, nors ir buvo pralaimėtas, daug ko mokė Lietuvos darbo žmones parodydamas jiems tikrą kovos kelią. Lietuvos buržuazija ir buožės paskandino kraujuose Aukštosios Panemunės kareivių sukilimą. Tačiau jo aukso nenuėjo veltui. Mūsų krašto darbo žmonės, vadovaujami Lietuvos Komunistų Partijos, nuvertė buržuazijos jungtą ir sukūrė tarybų valdžią Lietuvoje. Reikalas, dėl kurio kovojo ir žuvo Panemunės sukilimo didvyriai, laimėjo.

Reikalavo Kongreso Atmet Priešdarbininkiškus Bilius

Gary, Ind.—Plieno darbininkai pasiūtę į Miesto Tarybą 60 delegatų apeliuoti, kad Miesto Taryba padėtų darbininkams kovoti prieš anti-darbininkiškus bilius ir prieš Neamerikinės Veiklos Komiteto bilius, kurie mieria pradėti visoj šalį raudonbaubių veiklą prieš pažangiuosius žmones. Vienas iš jų tai Thomaso bilius.

Plieno darbininkų unija kartu su tuo užsimojo surinkti 20,000 parašų prieš Taft-Hartley (senatorių) programą ir pasiūsti kartu su delegacija į Washingtoną.

Iš šieji tarybos narių dalyvavusių susirinkime, kada delegatai pasilė rezoliuciją, tik viena Margaret Hartnett balsavo prieš rezoliuciją. Už rezoliuciją balsavo: Hobart W. Wiggerly, tarybos pirmininkas; Paul Dusk, Harold L. Stack, Oscar L. Conway ir Nathan Vann.

Rezoliucijai reikalaujama Kongreso atkreipti atydą į tokius bilius, kurie pakelti žmonių gyvenimo standartą, kurie stoja už pastovų FEPC (Fair Employment Practices Committee); už pietus valkams mokyklose; už vėndų kontrolę, ir kitus darbo liaudžiai naudingus bilius.

UŽRAŠE "VILNĮ" GIMINEMS LIETUVOJE

S. T. Straukas iš Beverly Shores, Ind., rašo:

Pas mus pavasaris: grįžta paukščiai, atgyja vabalai, slankioja žvėreliai. Medžiai leidžia savo pumpurus ir greitai apsidengs žalia, aksonime lapų grožybė. Grįžta ponai iš didmieščių, sugrįžo ir mūsų Leonas Jarušas iš Floridos ir grįžęs apdovanojo mus su orančiais nuo savo ūkio. Taip, ten jis turi ūkį ir aštuonių kambaryžių rezidenciją.

Michigan ežeras sutriuškino savo didžiausią priešlėdą ir dabar vilnys banguoja, o vėjai neša smėlį į tarpkalnius ir užpusto krūvas ant kelių. Oh, kaip linksmas gyventi pavasarį!

"Vilnius" suvažiavimo progą pasiūnciu jums sesers laiką iš Lietuvos ir kartu prašau užprenumeruoti jai "Vilnį" į Lietuvą. Antraštas yra ant laiško voko viršaus.

Antrą prenumeratą Lietuvon pasiūskite mano broliui ir Plungę. Jo antraštas bus sekamas: Pranas Straukas, Vytauto prospektas No. 8, Plungė. Prenumeravę prisiekit man bilą ir gausite pinigų. Mano brolis Plungėje yra alaus fabriko direktorius ir mieste turi savo barą (aludę), o antras brolis Teodoras Siauļiusovas dirba Miškų Treste.

Kažin kas atsitiko su Lietuvių Moksleivių Knygnyva Valparaiso Universitete, Valparaiso, Ind. Man neteko mokytišioj mokykloj; mat aš tais laikais buvau Eastone ir So. Bethlehem mokyklose, bet girdėti teko apie Valparaiso. Valparaiso perėjo į luteronų religijos kontrolę, o lietuvių knygynas diškiai apdegė, bet yra dar daug knygų ir aš prašiau universiteto administracijos, kad tas knygynas pasiųstų į Vilniaus Universitetą, Lietuvon. Ar jis tai darys ar ne, apie tai man praneš vėliau.

Laiškas Iš Lietuvos. Mieloji Sesute: Rašytas laiškas nuo jūsų brolio Antano Valatkevičiaus.

Dabar mes visi sveikiname jus ir linkime jums laimingo ir ilgo gyvenimo. Ir laišką nuo jūs gavome gruodžio 2, kurį buvot rašę mums. Kol kas mes dar visi sveiki, ir nieko naujo pas mus nėra. Mes jums rašome laiš-

ką, o kaip jūs rašote, kad negavote ty laišku, tai kai mes mažai mokyti, tai gal mes negerau užrašom jūsų adresą, todėl gal ir negavote.

O dabar, kaip rašote kiek turi brolis vaikių, tai mes 4 vaikai. Aš, Pranas, namuose dirbu su tėvu, o Antanas eina į Jezno progimnaziją į trečią klasę, ir Juozas taip pat namuose dirba su mumis ir dukte Bronė moksosi Kaune.

Daugiau nieko naujo neurturime rašyti. Beje, Danutė apšienijo pereitą rudeni. Tai tokios naujienos pas mus.

Pereitą vasarą tėvas buvo ranką išilaužęs, tai man vienam buvo daug darbo, bet vis dėlto pasveiko, ale darbininkas menkas. Daugiau nieko naujo tuo tarpu. Sudiev visiems. Lauksime laiško nuo jūsų.

Pranas Valatkevičius.

Wallace taipgi atsakė į klausimą, ar jis galvoja apie trečios partijos įkūrimą. Jis teigė, kad tas galimas dalykas "jei pasirodys, kad Demokratų Partija negali būti paversta liberalizmo įrankiu".

Naujus ir Padėvėtus
Drabužius
Maisto Produktus
Į TARYBŲ LIETUVĄ
ir visas dalis
TARYBŲ SAJUNGOS
Pilnai apmokėtu maitu
galima pasiūsti per
UNION SHIPMENTS
AGENCY
3700 W. Roosevelt Rd.
Tel. KEDZEE 6411
Virš 15 metų išsklinitinėje biznyje.
Pristatomo siuntinius išūsų giminėm be jokio primokėjimo iš jų pusės.
GARANTUOJAME.

VITA - MOR
High Potency
2 Complex Capsules
Veiklia tiesiog
magiška anti-
nervingų ir besia-
ciančių pavargu-
stais — žadintu
prizidina ir su-
teikia daugiaur
energijos.
Bot. 100 — Bot. 200
\$3.25 \$6.00
Dabar Eina Išpardavimas
UNION DRUG CO.
35th and Halsted

Roselandiečių
Krautuvė Nuotakom
Pasiulo Pasirinkimą
VEDYBINIŲ SUKNIŲ
mėgiamiausio žibancio satino suknišos su ilgom padaklom
\$79.50 ir aukščiau
Pamerėm suknišos
nuo **\$24.99** iki **\$45.00**
Formaliai kostiumai **\$16.99**
Nuotakų Patarėja—Miss Trae
11501 S. MICHIGAN AVE. COM. 0788
Ant antrojo aukšto, kampas 115-tes ir Michigan gatvių.
Atvira pirmą, ir ketvirtą, vakarais. Kitais vakarais pagal susitarimą.

TODAY AND EVERY DAY
WE WOMEN HAVE TURNED
IN 450,000 POUNDS OF
USED COOKING FAT!
WHAT DOES THAT
MEAN TO YOU,
MR. BUTCHER?
THAT'S ENOUGH TO MAKE 750,000
POUNDS OF SOAP!
KEEP IT UP!
USED FAT

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
Tvirtiausia Lietuvių Pašalpos ir
Apraudros Organizacija
● Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
● Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
● Visiems įstojimas veltui.
● Mėnesinė mokeskis pigliausia.
● Pirmia naujus narius nuo 2 metų iki
60 metų amžiaus.
Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpldyk šeimams tepančią
blankutę ir pasiusk sekamam adresu:
Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
Tvirtiausia Lietuvių Pašalpos ir
Apraudros Organizacija
● Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
● Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
● Visiems įstojimas veltui.
● Mėnesinė mokeskis pigliausia.
● Pirmia naujus narius nuo 2 metų iki
60 metų amžiaus.
Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpldyk šeimams tepančią
blankutę ir pasiusk sekamam adresu:
Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

PIRMAS PAVASARINIS

P I K N I K A S

SEKMADIENYJ

Gegužės (May) 18 D.

JUSTICE PARK DARŽE

Archer ir Kean Aves.

Programą Pildys

L. K. M. CHORAS

Geras orkestras Šokiams

Bus duodama daug vertingų dovanų prie įžangos

Įžanga su takais tikiai 20c

Pradžio 10 val. ryto, Šokiai 3 v.

Kviečia LDS 2-ras ir LLD 1-ras Apskričiai.

TEISIŲ PATARIMAI

Klausimas 1. Aš su 5 metų vaiku, motina, greitai ėjau šaligatviu ir kita moteris ėjo prieš mane ir žiūrėjo į langą, kaip abelina moterys daro. Ji atsimušė į mano vaiką, paršūmė jį ir gerokai sužeidė. Tada atsprasė už neapsižiūrėjimą ir nuėjo sau. Už dienos nuvežiau vaiką pas gydytoją. Jis surado, kad jis gerokai sužeistas. Ar būtų galima užvesti bylą už padarytus nuostolius?

Atsakymas: Būtu galima užvesti bylą, bet ar ką laimėsite, tai abejotina. Kadangi įvykis yra kaltė abiejų. Šis įvykis yra priskaitomas kaip: "too remote incident".

Klausimas 2. Mano sūnus neseniai apsvėdė ir gyveno pas žmonos tėvus. Jos tėvai jį tiek įkankino, kad jis pabėgo iš jų ir dabar gyvena pas mane. Ar jis gali gauti persikėlimą, kad jo žmonos motina jį iškolioje ir beveik išvarė iš namų?

Atsakymas: Ne. Dabartiniu laiku, kuomet yra namų trukumas, apsvėdę jaunieji, dažnai gyvena pas vienus ar kitus tėvus, ir dažnai šeimyniškai nesupratinami įvyksta dėl "uošvio ir uošvės". Net teisėjai kartas nuo karto pastebi: "uošvio ar uošvės" įsimašymą į vaikų šeimynišką gyvenimą ir jį tai nekrepia domės.

Klausimas 3. Paskolinau vienai šeimynai \$2,000 ir jie abu pasirašė ant "notos". Jos vyras numirė ir ji atsisako man mokėti. Norėčiau žinoti, ar būtų galima atgauti mano pinigai?

Atsakymas: Jeigu turite "judgment notą", jus galite greitai "confess the note". Jeigu moteris turi namą, tuomet ant namo uždės vadinamas "lienas", o vėliaus galėtumėte parduoti tą namą už tiek, kiek skolinga. Jeigu neturi namo, tuomet galite užimti jos banko pinigų ar sustabdyti jos algą jeigu ji dirba.

Klausimas 4. Mano vienas draugas skolingas daug pinigų, bet būdamas senas, jis neįstengs atmokėti. Vieton

E. Jurgaitienė Grįžo iš Ligoninės

Buvo pranešta "Vilnyje", kad serga E. Jurgaitienė. Ji išbuvo ligoninėje 5 dienas. Turėjo operaciją. Penktadienį ligonė grįžo iš ligoninės į namus, 3225 So. Union ave. (užpakaliname name, antram aukšte).

Ligonė dar jaučiasi silpna. Draugės ir organizacijų narės turėtų atlaikyti ligonę.

E. Jurgaitienė sveika budama daug dirbdavo pažangiam judėjime ir yra pažangiųjų organizacijų narė. Ypatingai kultūrietės turėtų ją atlaikyti, nes ji visada daug dirbdavo mūsų klube.

Nuo savęs linkiu psekmingo ir greito pasveikimo drg. E. Jurgaitienei, o pasveikvus vėl dirbti su mumis. **Kultūrietė**

TOKYO.—Po naujų rinkimų Japonijos parlamentas atstovų bute turės du komunistų.

to, jis siūlo, kad nupirkčiau jo namuką. Jis sako, kad jeigu aš duociau jam dar bent \$3,500.00, jis man atiduotų visus namo popieras. Ar būtų man saugu taip suslyginti?

Atsakymas: Ne. Jums reikėtų taip daryti, kaip darote tikrai pirkdami namą: 1. pasirašyti kontraktą; 2. peržiūrėti nuosavybės popieras; 3. gauti "warranty deed" ir "title guarantee policy" jų sąj vardu. Patartina pasiimti savo advokatą miestelyje dėl sutvarkymo savo popierų.

Adv. Charles P. Kal.

SU ŽMONEMS IR TARP ŽMONIŲ

Vilnietis, Charles Kinder įteikė penkinę-sveikinimą dienraščiui jo dalininkų suvažiavimo proga. Charles užsiima taisyms laikrodžių ir užlaiko po num., 3548 Archer ave. graždaikčių krautuve.

Kinderio kaimynas, J. Draugelis ir senas vilnietis antras metas nesveikuoja. Trečiadienį jį radau žymiai sveikesnį ir su vasaros oro pagelba, jis tikisi ligą apgauti. Draugelis užlaiko drapanų taisyms — valymo biznį, 2335 W. 35th st.

F. Šimkus pirmųjų kaimynas panaujino prenumeratą su apgaila, kad tuo tarpu negalys doleriu kitu parenti savo mylimo dienraščio. Jis gražiai išsireiškė "Vilnies" užimta pozicija darbininkų kovų reikalais prieš užmačias reakcionierius.

Mrs R. Ainorius, taipgi brightonparkietė, įteikus visą dešimkę už "Vilnies" prenumeratą pridėjo: "Mažiausiai tiek vertas geras laikraštis, kuris teisingai nuviečia darbo žmonių reikalus ir ragina juos veikti už geresnę ir šviesesnę ateitį".

J. Luobikis (buvęs detroitietis) užlaiko kuklią užeiğą, 1800 Jefferson st. Jonas davė sveikinimą dienraščiui dalininkų suvažiavimo proga, pamokėjo už skelbimą ir dar pridėjo aukų dienraščio stiprinimui.

Kitas detroitietis, Antana Vėgėla, kurio skelbimą matome kasdiena dienraštyje, taipgi įteikė sveikinimą Lietuvos Darbininkų Spaudos Bendrovės suvažiavimo proga. Gegužės 11 d., Lietuvos Auditorijoje, suvažiuos dienraščio "Vilnies" šeimos nariai aplankė savo laikraščio reikalus.

18-tos Apylinkės vertelga N. parodė ketvirtadienio "Naujienose" tilpusį bėglio laiška, rašytą C. U. biznieriui Bridgeporte. Tenai rašoma:

"Mielas tautiet, vardan dievo meilės prašau suteikti paskolą... Už lietuviškus pinigus niekur nieko negaliu pirkti..."

"Lietuvoje, Kupiškio ir

Kelmės valsė, turėjau porą gražių ūkių ir dar gerą tarnybą, bet dabar elgėta".

Minėtas "elgėta" — bėglys laiške nepažįstamam Bridgeporto biznieriui persiuntė: "Esu politinis tremtinis, pabėgęs 1944 m. iš Lietuvos".

Kuomet naciams pasidarė karšta nuo Raudonosios Armijos smūgių, kai Ji buvo netoli Lietuvos sienų, "elgėta" — bėglys išbėgo su vežimu lietuviškų pinigų, už kuriuos dabar nieko negali pirkti.

—Kokis vargas, kokios bėglių bėdos! Pastebėjau vertelgai N.

—Priešingai — kirto vertelga N. — Juk bėgliai turėdami Daktarą ir "Naujienas" lengvai atkariaus Lietuvai "nepriklausomybę". J. M.

CICERO ŽINIOS

Cicerietės Gražiai Dirba Cicero Moterų Klube ir Choro susirinkimas įvyko balandžio 16 d. Narių atsilankė nemažai.

Mūsų klubo pirmininkė

Telefonistė streikerė Detroito negalėdama per policijos kordong pasiekti streiklauzių, per megafoną juos gėdina. Patėmykite vieno "bulians" frizionimį ir kaip pasiruošę skelti streikieri buoze per galvą. (Federated Pictures)

W. IR E. BAGDONŲ SUŠELPIMUI

VAKARĖLIS

Sekmadienį, Gegužės 4-tą d., 3-čia Val. PP. Lietuvos Auditorijoje

3133 S. Halsted St.

Visas uždėtis skiriamas susėlpimui Walterio ir Emilijos Bagdonų. Jie yra LDS nariai. Gera muzika šokiams įžanga tik 50c.

Kultūriečių

ŽAISLŲ VAKARAS

Šeštadienį, Gegužės (May) 3-čia-7:30 V. V.

VILNIES SVETAINĖJE

3116 S. Halsted St.

Bus įvairių žaislų. Skanių vaišių ir šiaip posilinksminimų. Rengia Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Klubas. Kviečia visus Rengėjai.

C. Stanevich išdavė raportą iš atsibuvusio demokratinio lietuvių suvažiavimo, kurie įvyko kovo mėnesio pabaigoje, Brooklyn, N. Y.

Gražiai skambėjo raportas iš atsibuvusio choro koncerto, kuris įvyko kovo 2 d. Tikimasi, kad liks gražaus pelno. Nutarta pasveikinti "Vilnies" šerinkų suvažiavimas su \$10 ir išrinkta delegatė K. Jonchoskienė.

Choro Narių Atydai
Gegužės 4 d., 5 v.v., Lietuvos Kultūros svet., 10413 So. Michigan ave., Roselande, turėsime dainuoti. Tad prašome visų susirinkti laiku, kad galėjus tinkamiau palinksinti Motinių Dienos atžymėjimo proga susirinkusių publiką.

Taipgi norime priminti, kad mūsų choro pamokos įvyksta kiekvieną trečiadienio vakarą, Liuosybės svetainėje. Prašome visų choriesių dalyvauti. Taipgi pamiršti pasikviesti savo pažįstamų, kad ateitų į chorą.

S. Y.

THE WEATHER

For Starters & Generators FRANK'S 650 W. 35th ST. (35th & Union Ave.) YARdS 6701

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA
3107 1/2 S. Halsted St. Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE, KINGSBURY ALUS.

For Auto Electric Work FRANK'S 650 W. 35th ST. (35th & Union Ave.) YARdS 6701

Parūpiname Pramogoms Orkestras, Daininikus, Šokikus, Muzikus, Aktorius ir t.t.
Harvey Thomas Theatrical Agency
163 N. STATE ST. Dearborn 3734 Keystone 2481

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 5800 or 5870 Gėlis Mylinicems, Vestuvėms Bankietams, Laidotuviems, Papuošimams.

Monarch Liquor

EXTRA! EXTRA! Permainytas Vardas ir Adresas
LIETUVISKAS ZYDKAS
3529 S. Halsted St. Phone YARdS 6054

Siunčiame Gėles Telegramomis į VISO Pasaulio Dalis
LOVEIKIS KVIETKININKAS
VESTUVĖMS, BAŲKIETAMS, PAGABAMAM
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMUI
6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas GROvehil 0142 Telefonas Town Hall 2169
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos Laidotuvių Direktorijų Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Com. 6765 Pullman 1279
2314 WEST 23rd PLACE 16756 S. MICHIGAN AVE.

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 13th STREET
Telefonas YARdS 1419

S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS
6845 S. WESTERN AVE. Phone PROspect 6099
3319 LITUANICA AVENUE Telefonai: YARdS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Telefonas YARdS 4098

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. TEL PULman 9661

UNIJOJ PLAČIAI ATSTOVAUTOS PIRMOSIOS GEGUŽĖS MINĖJIME

300 "Star" Lietuvių Grupės Pastangomis Užprenumeruota Illinois Angliakasiams

Daugtūkstantinė minia vakar vakare užpildė Ashland Auditoriją Pirmos Gegužės minėjimui. Bet tai nebuvo vienintelis minėjimas Chicagoje—dienos metu prie International Harvester ir McCormick fabriku—tų pačių fabriku, kurių darbininkai 1886-tais metais davė pasauliui Pirmąją Gegužę, keilolika tūkstantių darbininkų dalyvavo masiniame mišingė-demonstracijoje. Pasašiai pakuotėlis ir kitų imonių darbininkai minėjo šią

šventę. Ashland Auditorijos mišingė, kurios vyriausiu kalbėtoju buvo Komunistų Partijos Illinois pirmininkas Gil Green, kalbėjo atstovai didžiųjų unių. Louis Tories, elektros darbininkų unių (UE-CIO) distrikto vadas pabrėžė, kad komunistai yra patys kovingiausi ir labiausiai atsidavę unių, kai pradeda įmątyti vis daugiau darbininkų. Susirinkusieji su griausmingais aplodismentais sutiko United Farm Equipment Workers (CIO) atstovą—atstovą tų Harvester-McCormick imonių darbininkų, kurių vada buvo sušaudyti Haymarkete ir kurių streiki vada vėliau pakarti 1886-tais metais. Tos unių atstovas užtikrino, kad ta gili tradicija gyva tose imonėse.

Stakjardų darbininkų vardu sveikino Armour dirbtuvių vyriausias darbininkų atstovas. Veteranų Delegacija Salė drebėjo griausmingais aplodismentais, kuomet ant scenos uniformuoti ir puotautine mūsų šalies vėliava pasirodė grupė karinėse pajėgose tarnavusių veteranų-komunistų—kurie šio mėnesio 8-tą išvyksta į Washington. Ten ši delegacija, kartu su panašiomis delegacijomis iš kitų šalies dalių, išreiškė savo protestą prieš reakcinius užsimojimus užglausti darbininkų teises ir Komunistų Partijos civilis teises.

"Kuomet generolo Eisenhowerio divizionas įsiveržė į Normandijos krantus", sakė komunistų-veteranų atstovas, "komunistai radosi tarp kovotojų. Kuomet generolo Pattono tankai prasilaūžė pro St. Lo, komunistai buvo ten. Mes reikalavame nepažinti už demokratinį laisvę, už kurias kovojome, mes neprileisime įvesti čia fašizmo, kurį ten nugalėjome".

Jeffersono Tradicija Gil Green savo nuosekloje ir aštrioje kalboje nušvietė dabartinę padėtį, nurodė, kad sunkias kovas, kurios laukia pažangaus judėjimo, j unių rōpė. Jis nurodė, kad amerikozimas visuomet buvo besikeičiantis revoliucinė sąvoka, iškantys vis tobulesnių formų.

"Kuomet britų karalius valdė 13 kolonijų—tai buvo tų laikų amerikietiškas gyvenimo būdas", sakė Green, "bet Amerikos žmonės per revoliuciją jie vėliau piliietinio karo metu nugalėjo Pietų burbonus." "Komunistai tęsia geriausias Jeffersono, Lincolnio ir kitų Amerikos nepriklausomybės ir laisvės pionierių tradicijas", sakė Gil Green.

Lietuviai Pažangiai Spaudai Per mišingą iškilo, kad Chicago lietuviai yra vieni uoliausių pažangios spaudos rėmėjų. Mišingą sveikines angliakasių vardu Mucci pareiškė, kad Pietų Illinois angliakasiai yra išsijudinę kovai prieš anti-darbininkiškus įstatymus, nors politiniai jų tarpe padėtis dar nėra visai pilnai nušviesta. Jis ragino susirinkusius prenumeruoti pažangų Chicago savitrašį "Star" angliakasiams, — ir tas vatoje buvo padaryta, pravaldant rinkliava.

Rinkliavos rezultatus paskelbus pasirodė, kad lietuvių grupė, tarp kurių yra nemažai ex-mainierių, surinko \$300 savo tarpe, tuo būdu užrašydami "Star" 300 angliakasių.

"Tribune" Tradicija Programos vedėjas pertraukose tarpo vieno ir kito kalbėtojo skaitė ištraukas iš ultra-reakcinio organo "Tribune" 1886 metų laidos—tų dienų, kuomet vyko streikai už 8 valandų darbo dieną, Haymarketo skerdygnės ir tos visos kitos istorinės kovos.

Publika gardžiai juokėsi iš tų ištraukų apie "baisius anarchistus" ir "raudonplaukius bohemus, kurie kiršina darbininkus"—juokėsi ir lygino su dabartinės geltonosios spaudos siutiimu. Ir "Tribune", ta pati "Tribune", tebėra tarp mūsų, sakė kalbėtojas, tokia pat geltona ir juoda kaip 60 metų atgal. Ispūdingasis mišingas prasidėjęs Amerikos tautininku himnu, buvo baigtas Internacionalu.

ISIGYKITE BILIETĄ I "VILNIES" BANKIETĄ

Gegužės 11 Dieną

Iš kalno pirkdami bilietų su taupysite sau pinigų ir kartu padėsite komitetui tinkamiau prirengti vakarėnė.

Bilietus galite gauti šiose vietose:

- Kolienė 3924 Hemlock, Indiana Harbor, Ind.
- B. Gatch 342 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.
- P. Sprindis 6603—33th Ave. Kenosha, Wis.
- Starevičienė 404 S. 14th St. Maywood, Ill.

- Chicago: P. Juškievič 7246 S. Talman Ave. J. Benikaitis 3724 N. Sheffield

- Arlauskienė 8212 S. Elizabeth St.
- O. Remeikienė 2334 N. Campbell
- J. Kaupas 507 W. 81st St.

- Grincevič 5347 S. Washtenaw Ave.
- A. Dočkienė 1304 S. 48th Ct. Cicero, Ill.

- A. Maziliauskas 65 E. 101 Pl. Roseland, Ill.
- J. Skeberdytė 3116 S. Halsted St.

Ir "Vilnius" raštinė. Roseland gaspadinės rengiasi visus svečius labai gražiai pavaišinti su skaniu maistu. Tad įsigykite bilietus iš kalno.

ROSELANDO MOTERŲ KLIUBO PARENGIMAS

MOTINŲ DIENOS ATŽYMĖJIMO PROGA Sekmadienį, Gegužės (May) 4-tą-5-tą V. V. ROSELANDO KULTŪROS SVET.

10413 S. Michigan Ave. Bus perstatytas veikalas "Vos Neapsivedė" ir koncertinė programa Įžanga su taksais tik 50c Prašome visų dalyvauti

roselandietės užkviečia Mildred Čiputė

Roselando Moterų Klubas rengia draugišką žaislų vakarėlį. Jis įvyks gegužės 3 d., 7.30 val. vak. "Vilnius" svet. 3116 So. Halsted st.

Roselandietės Užkviečia

Mildred Čiputė

Roselando Moterų Klubas rengiasi draugiškai atžymėti Motinų Dieną. Tuo reikalu jos rengia pulkų parengimą, kuriame bus duota graži muzikale programa.

Programos dalį pildys žymi šokikė ir visų mylima artistė M. Čiputė. Ji šį kartą gražiškai pašoks roselandietėjų parengime ir tuom palinksminis visas motinas. Solo dainuos Silvija Nutaulaitė — Pran. Taipgi dainuos Ciceros Moterų Choras ir Roselando Moterų Choras.

Be to, bus perstatyta juokinga komedija "Vos Neapsivedė".

Sokiams grieš gerą muziką, o apie vaišes, tai netenka aiškinti.

Tad užprašome visus Roselando ir Chicago lietuvius dalyvauti Motinų Dienos parengime, kuris įvyks gegužės 4 d., 5 v. v., Lietuvių Kultūros svėt., 10413 So. Michigan ave.

Įžangos bilietas vos 50 c. Lauksime visų dalyvaujant. K.K.

Bagdonų Paramai Draugiškas Vakaras

Rytoj, gegužės 4 d., 3:00 v. pp., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., yra rengiamas vakarėlis, kad sukelti kiek finansų teikimui paramos V. ir E. Bagdonams.

V. Bagdonas pirmiausia gyvena Chicagoje, vėliau persikėlė gyventi į Johnston City, Ill., anglių kasyklų apylinkėje. Prieš penkis metus jis likosi suparyliuotas ir dar serga iki šiolai. Taipgi serga ir jo žmona. Kelios Chicago pažangios organizacijos rengia tos nelaimių prispaustos šeimos paramai. Parengime bus įvairių lėmėjimų ir šiaip žaidimų.

Kas galite prisidėti su parama šiai šeimai, malonėkite dalyvauti teikimui paramos V. ir E. Bagdonams. Parengime bus įvairių lėmėjimų ir šiaip žaidimų. Kas galite prisidėti su parama šiai šeimai, malonėkite dalyvauti teikimui paramos V. ir E. Bagdonams. Parengime bus įvairių lėmėjimų ir šiaip žaidimų.

Je. Taipgi išrinkta nauja Apskrities Komitetą, kuris koordinuos darbą šioj apylinkėj. Tikime, kad Chicagojos ir apylinkės meno ir dailės mylėtojai skaitys sau už pareigą dalyvauti toje svarbioje konferencijoje. Konferenciją prėdėsim pažymėtu laiku.

LMS I-mos Apskr. Sekr. J. D. Bendokaitis.

Ši konferencija nustatys gaires tolimesniai veikimui meno šakoje. Aptars, kaip ir kada surengti bendras piknikas meno ir kultūros šako-

Šiandien Kultūriecių Gražiusis Pažmonys

Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Klubas rengia draugišką žaislų vakarėlį. Jis įvyks gegužės 3 d., 7.30 val. vak. "Vilnius" svet. 3116 So. Halsted st.

Prie šio vakarėlio kultūrietės gana rimtai pasirengusios. Jau turi suaukavusios daug vertingų dalykėlių, kurie bus išdalinti dovany formoje tiems, kurie pasižymės lošdami.

Dovanas jau davė: T. Zinis, M. Plečkaitienė, L. Matuzienė, E. Samuolienė, E. Jurgaitienė, P. Kljūnienė, V. Grigienė, M. Karalienė, V. Petrušienė, O. Garšinkienė, V. Walteraitė, A. Blaškienė ir elė kitų. Dabar svarbu turėti juo daugiausiai svečių, kad būtų kam tos dovanos išdalinti.

Rengimo komitetas turi me pasirūpinusios skanių užkandžių ir įvairių gerimų, taip pat gerą muziką šokiams. Tikime, kad netik vien kultūrietės dalyvaus šiame vakarėlyje, bet ir šiaip pažangūs lietuviai, kurie įvertina kultūriecių nuosirdį visumenišką darbą.

Lauksime juo daugiausiai svečių atsilankant. Komisijos Narės: M. Plečkaitienė, V. Grigienė, A. Blaškienė.

Vietiniai Pranešimai NORTH SIDE L.D.S. 112-tos kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, gegužės 5 d., 7:30 val. vakare, Vengro svetainėje, 1622 Milwaukee Ave. Vieni nariai malonėkite prisidėti, nes tai bus labai svarbus susirinkimas. Bus išduotas raportas iš 2 Apskr. konferencijos. Turime daug organizacijos reikalų; taipgi "Vilnius" šėrininkų suvažiavimo reikalai. Malonėkite visi nariai būti laiku.

Uf. rašt. Ben Aluzas. (1c5)

BRIGHTON PARK L.D.S. 76-tos kuopos susirinkimas įvyks gegužės 7 d. 2417 W. 43rd St., Hollywood svetainėje, kaip 7:30 v. v. Būkime visi; bus svarbių dalykų dal "Vilnius" šėrininkų suvažiavimo; ir šėrinis raportas nuo LDS Antros Apskrities konferencijos. Delegatų išduos raportus. Būkime laiku. P. D. (2c5)

MARQUETTE PARK LDS 127-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 4 gegužės, gegužės 6 d., 8 val. vakare, Pulkare. Prašom visų narių dalyvauti, nes turėsim daug reikalų aptarti. Būtinai dalyvaukite visi. Rašt. J. Dorinienė. (2c5)

TOWN OF LAKE L.D.S. 102-0s kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 4 gegužės, gegužės 6 d., 8 val. vakare, Dymbole svetainėje, 4023 S. Wood St. Draugai ir draugės, būkite kam tik laika pavelija šiame susirinkime ir pasimokėkite savo narines mokestis. Kviesia. kp. valdyba. (3c5)

ROSELAND Lietuvių Kultūros Klubas visuotinis narių susirinkimas įvyks antradienį, Gegužės 6 d., 7:30 val. vakare, savo klubo svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Šis susirinkimas svarbus, todėl visi nariai būkite laiku. Rašt. J. Kirkus. (3c5)

Mandras Juokdarys Tai labai gerą mintis, brangtausias, nušleisti į KEN'S KLUBA.

Kenstavičiai 718 W. 31st St. VICTORY 0840

MALE AND FEMALE REIKALINGAS SENVYAS ŽMOGUS už pouterį ir dirbtį lauke prie parko. Taipgi moters dirbtį virtuvėje. Kambaris, burdas ir aiga. A. SAKALI, Justice Park Gardens Archer and Keam. Tel: Willow Springs 1093 (1c3)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGA 2 MOTERYS Jaunienai Pjaustyti. SINAI KOSHER SAUSAGE 3359 S. Halsted St.

REIKALINGA DARBININKĖ Reikalinga mergina ar moteris dirbtį už baro LYCO INN, 1800 South Jefferson St. Vieta gera ir darbas geras. Pagaudinata, kad turėtų patvirtintą namo darbe. Lnoibkis, Sav. (2c3)

IVAIROS SKELBIMAI Vienas žmogus paieško dviejų nemorliniųjų kambarių. Skaikt Peter: Prospect 4569. nuo 9 A. M. iki 6 P. M. (1c2)

PASIRANDAVOJA TAVERNAS su moderniška prietaisais didelio judėjimo South Side pašonėj. Skaikt: CRAWford 2414 (2c5)

PASIRANDAVOJA Trijų kambarių "cottage" rėndai per vasarą. Be to, atskirame name turime kambarius rėndai—savaitė ar ilgiau Pocer's vasarnamyje. Gali maudytis, žuvalti, boteliais valinėti, golfs žaisti, ant arklių jodinėti. Tai smagialaus vieta praleisti vakacijas. Kreipkitės laiku: Walter Pocer, Bruce Lake, R. 2, Box 157 A. Lake Villa, Ill. arba pašaukite Hudson 3641. (3c5)

PARDUODU RAKANDAI Dėlianforis apėdiada Chicago, tai parduos rakandus. Ir jei nori kas užsėsti dėlianforis darbą, galėsite gauti ir gerą flatą. Kam reikalingi rakandai, kreipkitės: LAWn 1556. (3c5)

REAL ESTATE FOR SALE PARDUOSIU arba malnyšu 14 apartamentų mūrini namu, kuris rėndai ant South Side ar į baityčios ir krautuvių. Skaiktė ABERdeen 2832. (1c3)

PARDUOVIU BEAUTY SALON Gerai išdirbtas biznis. Gera vieta. Parduodu dėl neveikatos priežasties. Phone, Olympic 4599 (3c5)

Parduosiu "Show case", nemažos miteros, naudingas bile krautuvių turėli. Kam reikalingas tokis "show case" susidominti įvairiu dalyku, kreipkitės — 3116 S. Halsted St. Phone: Victory 7235. (2c5)

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LA Fayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0054 Jeigu neatšilia — Skaik KEDZE 2868

VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakaris. Trečiadienio vakaris ir Sekmadienis pagal susitarimą.

TELEFONAS YARDS 9148 DR. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4 vakaris 9-9 Firmidienis tik 2 iki 4. Šventadienis 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMU TEL. — PROSPECT 1930 DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl. Sered., Subat vakaris tik pagal sutartį.

OFISO Telefonas: VIRginia 0038 NAMU — BEVERly 8244 DR. R. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-6:30 P. M. Trečiadienis pagal sutartį.

Phone: YARDS 5921 Residencijos—KENwood 8107 DR. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valand.: 1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P.M. Trečiadienį, nuo 1 iki 3 popiet. Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3111 DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJU SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro Phone Yards 7172

DR. B. C. BRUZAS DENTISTAS 4003 Archer Ave. (Arti California)

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 6 vakaro Trečiadienis susitarus.

TELEFONAS YARDS 2246 DR. C. Z. VEZEL DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 9 ryto iki 6 vak. Trečiadienį.

Dr. John Mockus DENTISTAS 7550 So. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. HUDSON 2993

VALANDOS: 9:30 iki 12; 2 iki 5 ir 6:30 iki 8. Nėra valandų Trečiadieniais.

For Voltage Regulators FRANK'S 650 W. 35th St. (55th & Union Ave.) YARDS 6701

Geriausia Proga Jei turite padarvimi namą, būrni, ar ūkė, ai skelbikites "Vilnyje", — turėsite pasisekmes. Taipgi jei nori gauti darbininką ar darbininkę — paselkite "Vilnyje". Būrni rėtkalais kreipkitės "Vilnius" Administracijoje 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

GERIAUSIAS PASVEIKINIMAS "VILNIES" BENDROVĖS DALININKŲ SUVAŽIAVIMO SU NAUJU SKAITYYTOJU

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. CALUMET 7237 Chicago 8, Ill.